

У ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПРЕТСТОЈИ АКТИВНОСТ ПРЕД ИЗБОРЕ

ИЗАБРАНО ПРЕТСЕДНИШТВО СРЕСКОГ ОДБОРА ССРН

Краљево, јануара
Прошлог четвртка одржан је састанак претседништва Среских одбора Социјалистичког савеза радног народа среза Краљево и Нови Пазар, на коме је изабрано ново претседништво. Оно ће руководити организацијама до избора, који ће се одржати током марта и априла.

У претседништво су изабрани Младен Стојановић за претседника, Ранко Милекић за секретара а за чланове: Рамиз Прушчевић, Сретен Чекановић, Надиб Ђуновић, Вуле Поповић, Витомир Милошевић, Риста Јовановић, Никола Максимовић, Славка Димитријевић, Милојко Ковачевић, Живо та Милићевић, Јован Штулић, Живорад Лукић, Вера Перовић, Рајко Спасојевић, Тихомир Вујовић, Асим Каменичанин и Милош Ђировић.

После избора претседништва, договорено је о наредним задацима организација особито после те риторичких промена. Организационо сређивање, намеће се као један од најважнијих задатака, особито после припајања општина. На организацијама Социјалистичког савеза је, истакао је између осталог претседник Младен Стојановић, да појачају идеолошко-политички рад међу чланством. Јер ће се, подвучено је поводом тога, прорада материјала са Другог пленума ЦК СКЈ и X пленума Савезног одбора ССРН проширити и на организације Социјалистичког савеза.

У основним организацијама градова и насеља, у којима се формирају станбене заједнице, између осталог намеће се као посебан задатак да развију политичку активност у вези са изборима за савезе.

Биће потребна и већа активност Општинских одбора Социјалистичког савеза на организовању пре изборних припрема за органе власти као и изборе у Основним организацијама Социјалистичког савеза. Анализа резултата прошлих избора за народне одборнике,

које би извршили Општински одбори Социјалистичког савеза, знатно би допринеле на усмеравању политичке акције и за нове изборе. Препоручено је, да се формирају тела која ће извршити ову анализу.

Рамиз Прушчевић подвукао је улогу организација Социјалистичког савеза у сарадњи са осталим друштвеним организацијама, чији би рад оне требало да координирају у свим акцијама које се предузимају. Ово је од особитог значаја за омасовљење акција. Сарадња са Друштвима жена, такође би требало још више да се појача.

У дискусији између осталог подвучена је посебна улога организација Социјалистичког савеза као организатора и мобилизатора свих важнијих акција. Значајна улога

сеоских организација је и на пружању помоћи задругама у извршењу акционих програма.

Било је говора да се размотре могућности за организовање локалних радних акција. Притом посебан значај треба прибавити и реализацији месног самодоприноса, што би на зборовима бирача могао бити предмет разматрања а иницијативу за ово би требало да имају организације Социјалистичког савеза.

Од великог је значаја и удео организација у двомесечним акцијама за улепшавање градова и насеља. Ова акција покретана на иницијативу Туристичког савеза до сада је имала веома лепих резултата, истакнуто је између осталог на овом састанку.

И.

ПЛЕНУМ ОПШТИНСКОГ ОДБОРА ССРН КРАЉЕВА

ЈАЧАЊЕ СЕОСКИХ ОСНОВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ССРН

Краљево, јануара
Недавно је одржан пленум Општинског одбора Социјалистичког савеза, посвећен неким питањима рада организације после припајања општина Лађевци, Боготовац, Самаила, Конарево и Врбе Краљево.

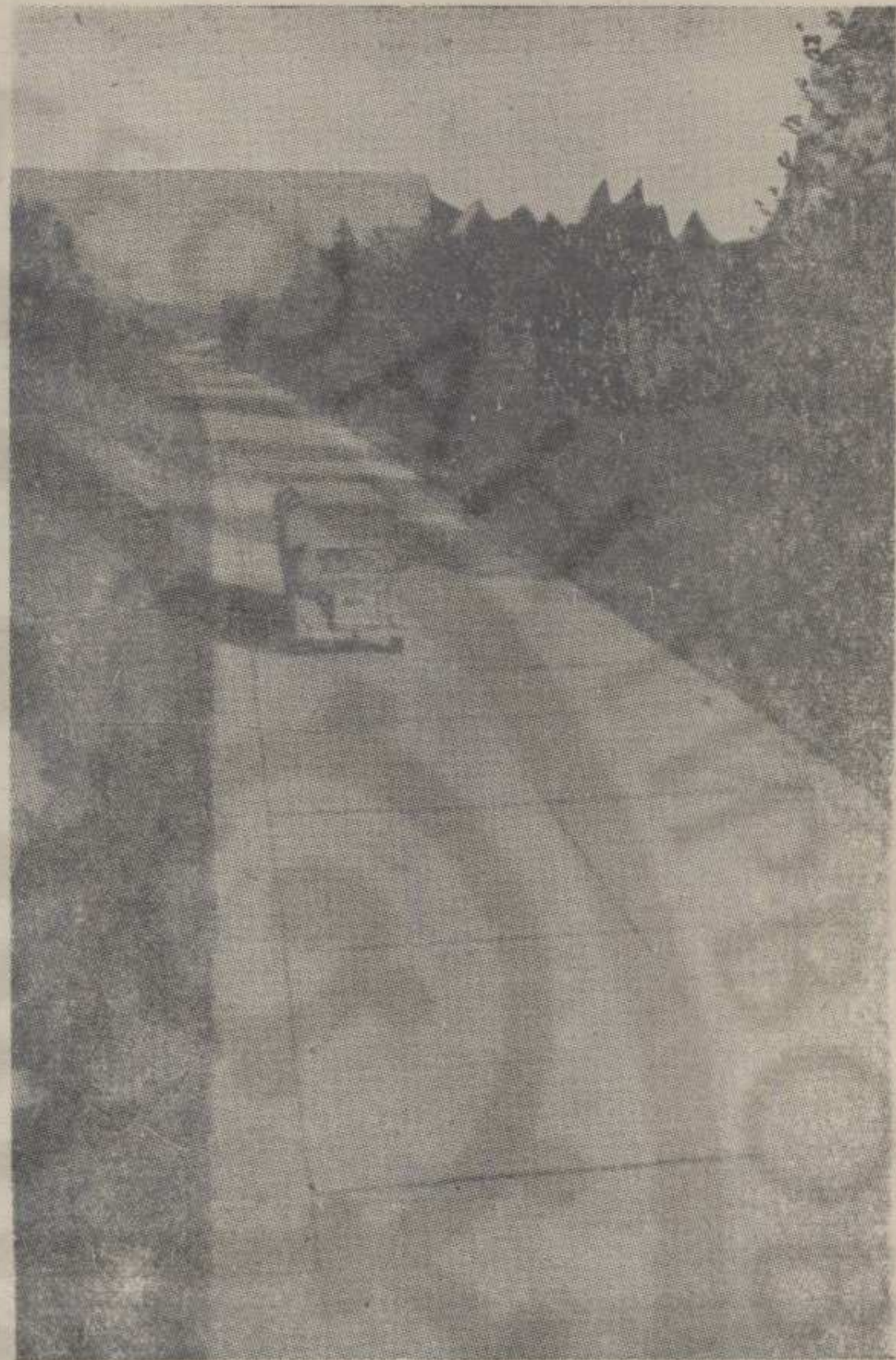
На састанку је било говора о активности рада основних организација после X пленума Савезног одбора ССРН који је одржан по ловином децембра прошле године. Договорено је, да организације у својој активности нађу такве методе рада чиме би се активизирао шири круг грађана. Нарочито ће бити потребно, истакнуто је на састанку, да се развијају такве форме рада у којима ће бити обезбеђено веће учешће грађана у друштвеном животу, како би се успе

шње развијала политичко-друштвена активност.

Велики значај се придаје раду сеоских основних организација, од којих се очекује, да ће пружити помоћ задругама и задружним саветима. Најзад било је говора о формама и садржају рада основних организација, које би одговарале стварним потребама.

До нових избора за општинске одборе Социјалистичког савеза, ко оптирани су за чланове општинског одбора са подручја Лађеваца Драгољуб Суботић, из Боготоваца Лазар Рудинац, из Самаила Миланко Тодорић, са подручја Конарева Миле Лекић и Врбе Милојко Томић.

За претседника општинског одбора Социјалистичког савеза изабран је Сретен Чекановић.

Аутопут — поклон омладине народу

ПРОТЕКЛЕ ДВЕ ГОДИНЕ ЗНАЧИЛЕ СУ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ НАШЕГ СРЕЗА ПЕРИОД ВЕОМА ЖИВЕ И РАЗНОВРСНЕ ПОЛИТИЧКЕ И ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ. ОВА АКТИВНОСТ СЕ НАРОЧИТО ПОВЕЋАЛА ПОСЛЕ V-ОГ КОНГРЕСА НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ СРБИЈЕ, ШЕСТОГ КОНГРЕСА НАРОДНЕ ОМЛАДИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ А ПОСЕБНО ПОСЛЕ СЕДМОГ КОНГРЕСА САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ,

Из извештаја о раду Народне омладине Среза Краљево

КУЛТУРНА ПОЛИТИКА КОМУНА

Нова административно-територијална подела Републике тј. стварање увећаних општина, каква је случај и у нашем срезу, и преносење на њих свих послова и одговорности, права и дужности, које им закони поверавају, неопходно намеће на пољима културно-просветних активности, утврђивање једне конкретне културне политике у комуни за наредни период развоја.

Конкретна културна политика у комуни и то у свакој посебно, неопходно је потребна јер се у њеним оквирима треба развијати низ културно-просветних институција и деловати велики број културних и просветних радника, а она се мора простирати и захватати све културне, уметничке и просветне области. С тога је потребно да на њеном утврђивању и одређивању учествују све друштвене организације које у својим плановима и програмима рада, било на који начин, раде на подизању културе наших грађана. У првом реду овде треба поћи од Културно-просветних заједница општина, Савета за културу НОО, организације ССРН-а, Културно пропагандног центра и др. културних, професионалних и аматер

ских институција. У вези са предњим потребно је поћи од већ постојеће мреже културних и просветних организација којих има у свакој комуни, постојећег културног нивоа становника (који је резултат у свакој од комуна) и других објективних и субјективних околности користећи при том и стечена искуства.

Одређивањем и утврђивањем конкретне културне политике у комуни мора да буду обухваћене у првом реду све аматерске културне институције (позоришта, културно уметничка и културно просветна друштва, војне и пионирске дружине, групе, секције) као и број индивидуалних уметника—извођача било професионалаца или пак аматера. У односу на њих треба поћи од чињенице и од закључка да је аматеризам, данас у нашим условима неопходно потребан нашим грађанима, да он има јасно одређену функцију у даљем културном и уметничком образовању и да стога мрежом постојећих и новоформираних аматерских институција треба обухватити најшири круг грађана, било директно извођача или пак љубитеља у појединим гранама уметности.

За овим, културном политиком мора да буду обухваћене библиотеке и читаонице, с тим што се мора јасно прецизирати и одредити делокруг њиховог рада и настојати да библиотеке не буду само места »издавања и примања књига« већ и значајни фактор у развијању љубави за књигом, педагошким радом са читаоцима и изграђивању укуса читалаца а првенствено омладине.

Поред овога, област образовања одраслих мора у плановима да добије своје место. Ова област захтева планирање и то не појединачно или пак група већ свих организација које делују директно или индиректно на овом плану. Приликом сачињавања планова за ову област, у оквирима комуне треба поћи у градовима од радничких савета предузећа, управних одбора, стручних удружења (правника, економиста, инжењера и техничара, здравствених радника и др.), а у селима земљорадничких задруга и др. организација. Овде треба подвући у првом реду улогу народних универзитета, који постоје и делају у свакој комуни, радничког универзитета, и др.

Било би погрешно да се културном политиком не одреди и преци

зира политика у областима елементарне културе. Помоћу развоја елементарне културе код наших грађана може се много учинити на култивисању свакодневног живота људи и борити противу разних видова примитивизма.

Област забавног живота грађана у комуни, мора такође наћи своје место у одређеној културној политици. Забава и разонода, које су јако потребне нашим грађанима, како у граду тако и на селу, мора бити разноврсна, привлачна и на свим могућим местима доступна (град, село, туристичка места, лечилишта, бање и сл.) Овде треба укључити и активност физкултурних и спортских организација уз предвиђање разних гостовања из оближњих градова и места.

Спровођење у живот оређене културне политике у комуни, биће у многоме олакшано и омогућено, коришћењем разних техничких средстава, која морају бити сконцентрисана у Културно пропагандним центрима. Кинопроектори са уском и широком траком, магнетофони, грамофони, дискотете, дијаскоп, сервиси позоришних дела, сервиси гардероба народних ношњи и др. само коришћењем преко Културно пропа

гандних центара биће у потпуности искоришћени и одговараће својој намени. Оваква или слична техничка средства постоје у свакој комуни друштвених, привредних и других организација само их треба сконцентрисати код Културно пропагандних центара који ће руководити овим средствима и почети њихово потпуно коришћење. Културно пропагандни центар ће се бавити још неким врстама услужних активности, што ће употпуњавати целовитост у културном развоју комуне. Када се овоме дода иницијатива за набавку телевизора, радио апарата и др. средстава од стране организација или појединаца, која ће потези од Културно пропагандних центара, јасна је улога ових нових културних институција.

Стога је потребно да се у свим комунама на територији нашег среза приђе, у што краћем року одређивању и утврђивању културне политике како би на основу ње и у оквирима ње, могле успешно да делују све културне институције.

Потребно је напоменути да приликом одређивања и утврђивања напред наведених питања и области, мора се водити рачуна о материјалним средствима.

Миодраг ЈАНИЋ

СМОТРА ВЕЛИКИХ ДОСТИГНУЋА И ПОБЕДА

● 10 РАДНИХ БРИГАДА СА 1150 БРИГАДИСТА ● ПЕТ ОДЛИКОВАНИХ БРИГАДА ● 86354 ДОБРОВОЉНА РАДНА ЧАСА НА ЛОКАЛНИМ АКЦИЈАМА ● 116 БРИГАДИСТА ПРЕДЛОЖЕНО ЗА ЧЛАНОВЕ САВЕЗА КОМУНИСТА

У суботу и недељу почеће са радом XIV Изборна конференција Народне омладине нашег Среза. На Конференцији ће се разматрати делатност Народне омладине у протекле две године. У овом периоду њена активност се огледала у свим видовима нашег живота.

По предузећима Народна омладина је својом политичком активношћу много учинила, да млади радници схвате борбу за продуктивност рада. Полазећи од тога, Народна омладина је по предузећима, у заједници са Синдикатом, развила потребу за стицањем квалификација и већим стручним образовањем.

Развитак и усавршавање радничког самоуправљања, као и израда тарифног правилника били су предмет од посебног интересовања Народне омладине. Као резултат такве активности и оријентације Савеза комуниста на младе људе, Народна омладина у предузећима узимала је све веће учешће у радничком самоуправљању.

Народна омладина на селу такође је узела видног учешћа у свим збивањима и одредила себи конкретне задатке. Сеоска омладина се у својој делатности оријентисала према економско-производним проблемима села, програму за друга и јачању њихових фондова, ступању у кооперативне односе са задругама, као и културно-просветном и спортском животу.

Школске организације Народне омладине поседовале су у центру своје активности спровођење Уживот Закона о друштвеном управљању по школама. Школски одбори, разредне и школске заједнице често су утицале на развијање односа ученика према школи, при-

ближиле их њеним проблемима и ангажовале у њиховом решавању. Успешан рад организације Народне омладине по школама и решавање најважнијих питања треба првенствено гледати у активности партиских организација ученика.

Народна омладина нашег Среза за основу свога идеолошко-политичког рада узимала је документе и материјале са VII Конгреса Савеза комуниста Југославије, IV Конгреса Савеза комуниста Срби-

је, VI Конгреса Народне омладине Југославије као и низ актуелних тема из живота и рада комуне, предузећа и задруга. Општа карактеристика идеолошко-политичког рада била је повезивање са друштвеном стварношћу.

Народна омладина нашег Среза у протеклом периоду одушевљено је прихватила све радне акције. На изградњи Ауто-пута, Омладина је дала у протеклој години 10 радних бригада са 1.150 бригадиста. Ове бригада постигле су ванредне резултате и биле проглашене 41 пут ударним, 28 пута похваљене и 3 пута освојиле прелазне заставе Главног штаба. Од укупног броја бригадиста 215 је стекло звање ударника, док је 382 похваљено. Две трећине бригадиста положило је разне техничке курсеве, док је 116 њих предложено за пријем у Савез комуниста. Овако успешни резултати били су разлог, да је Председник Републике, прошле и претпрошле године, одликовао пет наших бригада у част 29 Новембра.

Поред учешћа на Савезној радној акцији, Омладина нашег Среза учествовала је и на локалним акцијама где је рдила на 86 разних објеката и дала 86.354 добровољних радних часова.

Упочело са овом активношћу, Народна омладина се ангажовала и у нашем културно-просветном, уметничком, забавном и спортском животу и пружила велику по-

моћ друштвено-политичким и другим масовним организацијама.

XIV Изборна конференција Народне омладине показала је овога

пути велике успехе у својој делатности, чиме ће потврдити њену политичку улогу у васпитању младих људи.

К. К.

ОМЛАДИНА ОПШТИНА НОВИ ПАЗАР, СЈЕНИЦА И ТУТИН ПРЕД ИЗБОРНУ КОНФЕРЕНЦИЈУ

Општи напредак

У другој половини месеца јануара одржаће се у Краљеву средња изборна конференција Народне омладине. Том приликом ће се сагледати резултати двогодишњег рада, од протеклих избора до нових. Припреме за одржавање конференције су у току. Многи Општински комитети Народне омладине су одржали своје састанке. На састанцима је размотрен биланс двогодишњег рада. О свему овом ће се највише чути на самој конференцији. Али на основу већ сабраних података могу се изнети већ неки постигнути успеси организација Народне омладине у општинама Тутин, Сјеница и Нови Пазар.

У постојећим извештајима се види да је Народна омладина оватри подручја постигла видне резултате на свим својим пољима рада. Она је још једанпут показа-

ла своју монолитност и способност извршења многобројних друштвених задатака. Омладина је и у својој масовности свакога дана јача. То је организација која израста заједно са израштањем младости и општег успона. У три наведене општине ова политичка организација броји 8.592 члана што значи да млада гарда може да допринесе бржем решењу свих друштвених обавеза и важних животних питања наших грађана. Омладина је у овим местима и но силац свих напредних идеја и нових социјалистичких мисли. То се лако може запазити у активу Народне омладине ФТП »Рашка« у Новом Пазару. Омладина је овде главни чинилац свих друштвених производа и коренићих промена краја и околине. У осталим активима није баш толико учинено али се констатује да се рад свуда смисљено, организован и са пуно умешности спровео и да је Народна омладина била чврсто везана за све остале друштвене организације помажући их у границама својих могућности.

У протекле две године је нарочито запажена идеолошко-политичка активност Народне омладине и правилна оријентација на извршење оних задатака који управо и стоје пред редовима наше омладине. Њихово деловање је било усмерено на извршење оних политичких задатака који проистичу из потреба и интереса грађана наше друштвене заједнице. Сви ови задаци су били везани за одлуке VII конгреса СКЈ, IV конгреса Савеза комуниста Србије, затим одлука омладинских конгреса и Деветог пленума СО ССРНЈ. Снажан животни темпо и привредни развитак наше земље, самоуправљање, нова економска политика, школовање и дошколавање одраслих нашла су места у програму рада Народне омладине. Активност омладине се видно манифестовала и у новим мерама које се спровеле у пољопривреди, школству и изградњи земље, а ово нарочито у јубиларној годишњици КПЈ.

Радне акције су била жаришта на којима је Народна омладина била општина испољила свој самопрегор и достојанство.

Шест радних бригада из овог краја је градило аутопут од Љубљане до Бевџелије. Шест пута је дато признање за пожртвован и ударнички рад.

Признање је било и на осталим пољима рада. Оно што се нарочито запазило у раду Народне омладине трију општина је општи напредак културно просветног, забавног и спортског живота. Овај покрет унапред се толико осетио да се прекретница лако уочила. Народна омладина је превазишла своје локалне могућности. Многи спортски активности су успели да се уврсте у највећа такмичења омладине Санцака приликом Шестих сандачких игара. Успеси су се крунисали са многобројним пехарима и признањима. После свега овог доспело се и до републичких и југословенских сразмера такмичења. И што је најважније Народна омладина је оживела својим племенитим акцијама ове тихе и од центра одвојене крајеве.

Цифарска снага која ће се појавити после одржане конференције ће најбоље оцртати један успешан старт омладине Тутина, Сјенице и Новог Пазара.

Д ЦВИЈЕТИЋ

У КРАЉЕВУ ФОРМИРАНЕ ТРИ СТАНБЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Краљево, јануара

На једној од последњих седница Народне омладине општине Краљево донета је одлука о формирању станбених заједница. На подручју града, образују се три станбене заједнице. Станбена заједница »Центар« захватиће простор оивичен улицама »IV Краљевачки батаљон«, Чика Љубином улицама Танаска Рајића и Војводе Степе, цело подручје Грдичке Косе, преко Железничке станице до улице Хајдук Вељкове и Мирка Чукулића. Савет ове станбене заједнице имаће 30 чланова.

Станбена заједница »Колонија Фабрике вагона« захватиће део Кидричеве улице леву и десну страну од гимназије укључујући и нову колонију Фабрике вагона, затим бедемом према Сијаћем пољу до реке Ибра, затим улицом Мире Чукулића Хајдук Вељковом као и насеље поред пруге од

Сервис за прање у станбеној заједници

правца Гимназије. У Савет ће се бирати 25 чланова, од којих су петорица претставници Фабрике вагона.

Трећа станбена заједница »Аероколонија« захватиће подручје

од улаза у град у правцу Крагујевца, леву и десну страну Кидричеве улице до Гимназије »Мирко Луковић« укључујући и њу. Ова станбена заједница имаће 25 чланова.

подручја, као и свим другим користицама које проистичу, како за појединца, тако и за друштво чланством и повећавањем шумског фонда. Наравно, одмах треба и чинити одређене препоруке одговарајућим органима како овим грађанима приходе од пушачења шу ме накнадити другим легалним за намањем и омогућавањем других услова, да не би био угрожен живот оних породица, које су упућене на коришћење шума и пашњака друштвене и приватне својине.

У односу на кривична дела увреде и клевете такође може из фактора да делује на отклањању њихових узрока. Како младе тако и старије треба васпитавати да својим излагањем не враћају понос и достајанство других, да не нарушавају мир, спокојство и углед других и да се не баве критизерством и свим оним како се то популарно каже »рекла—казала«. Истина, треба поспешивати здраву и конструктивну критику и упућивати грађане да умеју да оцењују шта је критика, а шта су увреде и клевете. Није редак случај да се добронамерна критика од појединаца, па често пута на жалост не само од људи чија је свест на нижем степену, односно људи са мање школским квалификацијама, већ и од људи са дипломом неког факултета, сматра увредом и тражи заштиту од суда.

Посебну пажњу треба посветити питању борбе за уклањање узрока појаве криминала код малолетника. Овде се обично ради о омладинцима без родитеља или са једним родитељем или са родитељима оптерећеним разним порцима, као алкохолизмом, коцком, развратом и слично. Несумњиво да овде друштвене организације, органи власти и школе могу највише да допринесу. Треба омогућити малолетницима што боље услове за њихов одгој, развој и васпитање, али исто тако треба низ мера васпитних па чак и казних учинити према родитељима, који не могу и не знају или неће да одговоре својој родитељској дужности. Треба посебно поцртати значај и величину одговорности родитеља у одгоју и васпитању деце. Ово тим пре што су људи често пута склони да све што не ваља бацају кривицу на младе и да говоре, како то није било за време када су они били млади. Међутим, поставља се питање, да ли су млади то сами створили или од крили или научили и видели од старијих. Несумњиво је, да се већином и зло и добро прима од старијих.

Заједница мора и знатна финансијска средства да одвоји за одгој и васпитање младих. Можда наша земља у свему томе највише чини.

Такође, треба правилно усмери-

ти и дневну, а у првом реду локалну штампу у циљу васпитања наших грађана, да се клоне од вршења криминала. Низ конкретних случајева треба кроз штампу тако анализирати и тако осветлити, да читалац осећа одговорност према вршењу кривичних дела с једне стране, а с друге стране да осећа потребу да и сам пружа допринос друштву у борби за смањење криминала.

Подизање продуктивности у индустрији и пољопривреди, подизање у целини узев животни стандард нашег човека, учиниће да извесна кривична дела неизбежно буду у паду тј. да се њихов број непрекидно смањује.

Такође борба противу бирократизма и бирократског односа у решавању по појединим захтевима грађана, као и ефикасност у томе, су један од фактора за смањење узрока масовности кривичних дела.

Развијањем услова за идеолошко-политички, културно-просветни и забавни живот нашег човека и омладине, посебно развијањем свести у односу на рад и значај рада за људско друштво значај допринос решавању овог питања.

Филм, добар или лош, има озбиљан утицај на васпитање грађана, па би одговорни службеници за одабирање и приказивање филмова били дужни и морали да ви-

ше посвете пажње, него што су то до сада чинили. Отуда све ће мање бити откупљивани и приказивани филмови у којима се приказују »подвизи« и »херојства« у обијању каса и сефова, убијању људи и слично.

Код привредног криминала треба посебно указати на лошу организацију пословања, на значај отклањања исте, на место и улогу радничких савета и управних одбора, као и читавог колектива у борби за смањење овог криминала. Ми можемо да будемо задовољни у односу на констатацију, да је на територији нашег Среза криминал ове врсте у опадању, али још увек има случајева, који указују да није предузето све што се може како би ове врсте кривичних дела било још мање. На пример: било је случајева, да је заборављен прозор да се затвори, да нису обезбеђени катанак и гвоздена пранга на вратима, да се не врше правилно инвентарисања, да није уредно књиговодство и слично, и да је то баш допринело да се од извесног лица изврши кривично дело крађе или промене на штету односног предузећа.

Ове и друге мере, уколико исте у току наредне године будемо спроводили у пракси даћемо одговарајући допринос у борби за смањење криминалитета.

Актуелна тема

ИНВЕСТИРАЊЕ У НОВОЈ ФАЗИ РАЗВОЈА

Инвестициона политика све више губи оне класичне облике, какве је имала у ери брзе индустријализације земље. Она се данас постанком комуна и снажним развојем радничког самоуправљања све више «спушта» у комуни и на привредне организације и по казује изванредно добре резултате. Истовремено централни инвестициони фондови нису данас више оно што су били пре две-три године, они ће све више постајати оно што у данашњем стадију развоја треба да буду — да решавају углавном битна питања развоја уопште, као и општег усмеравања крупних инвестиција, везаних за такав развој.

У данашњој фази развоја веома је важан чинилац проширена репродукција и брзо активирање производње из новостворених капацитета. А да би се могло успешно и истовремено економично инвестирати у ове сврхе, потребно је да стално јача материјална база за и улога самоуправљања, како би из тога проистекла и већа за интересованост за инвестирање у најкорисније сврхе.

Ако би упоређивали какве користе доноси инвестирање из централних или децентрализованих фондова, онда можемо доћи до закључка да су у пракси децентрализовани фондови показали велике предности. Иницијатива самоуправних органа и њихово правилно економско гледање на сврху и утрошак инвестиција дала је већ досад добре резултате. Показало се, наиме, да о изградњи и проширивању разних објеката треба да решавају комуна и раднички савети привредних организација. У том случају повећање учешћа општег инвестиционог фонда могло би да постане у извесном смислу кочица настојања самоуправних органа и њиховом стварном и све потпунијем учешћу у остваривању заједничке политике општег привредног развоја.

Тако према досадашњим искуствима, с правом се сматра да иницијатива и самосталност самоуправних органа у одлучивању инвестирања из сопствених фондова има у досадашњој фази развоја знатну предност. Наравно, ово захтева да и радни колектив и грађани буду што више упознати

с наменама инвестирања у њиховој комуни, што ће свакако допринети најправилнијем и најкориснијем трошењу инвестиција у неопходне објекте и разна проширења, везана за брзу реализацију производње.

Свакако да се овде не изолује као посебно, инвестирање из централних фондова. Органи самоуправљања у комуни и предузећима,

ради опште политике развоја морају и те како водити рачуна о наменама инвестиција из централних фондова, који иду за тим «да ускладе поставке привредне политике са иницијативом са самоуправних органа».

Ово уствари претставља концепт традицију политике инвестирања, што опет упозорје и обавезује све оне факторе од чијег правил

ног гледања зависи спровођење опште политике развоја на студиозне анализе перспективног плана. То ће омогућити самоуправним органима да перспективније планирају инвестициону политику на дужи рок, усклађујући је са интенцијама опште инвестиционе политике у интересу и сопственом и читаве заједнице као целине.

С. Љ.

ДИНАР ПО ДИНАР...

ПРЕКО 156 МИЛИОНА ДИНАРА НА ШТЕДНИМ КЊИЖИЦАМА КРАЉЕВЧАНА

Од штедних служби Народне и Комуналне банке и Задружне штедионице у Краљеву, добили смо врло интересантне и по мало изненађујуће податке.

На штедни код ових банки, 8.046 краљевчана имају преко 156 милиона, — тачније 156.247.935 динара.

Могућност за овакву штедњу, свакако, лежи у сталном повећању личних примања радника и службеника. Међутим, не треба пренебрегавати ни чињеницу, да се наши грађани све више навикавају на новчану штедњу. Осетан пораст броја штедиша и висине уложених износа, нарочито је запажен у прошлој години, ка да је 1.170 нових улагача било на штедњу око 47 милиона динара.

Ништа мање није интересантна ни структура улагача на штедњу. Из евиденције Народне и Комуналне банке, код којих штеди највећи број грађана, види се да су најмасовније штедише ђаци са 5.069 улога и 17.278.000 динара. Радници и службеници са 1.139 улагања и 73.602.000 динара долазе на друго место, али са далеко већим износом уштеђевине.

После радника и службеника долазе слободне професије и приватници са 39.869.000 динара, војна лица са 10.947.000 динара и тако даље.

На уложене износе, само у прошлој години, штедише су добиле у виду камате од Народне и Комуналне банке преко 6 милиона динара.

Самозабрану, као вид новчане штедне, грађани све више прихватају. Овај по мало принудни начин навикавања људи на економисање, најочигледније показује корист од новчане штедне.

Што је новчана штедња путем самозабране и како се спроводи, објаснио нам је директор Комуналне банке Александар Поповић.

— Самозабрана је начин штедне, где штедиша писменом изјавом благајни свог предузећа или установе, сам себи ставља забра

ну на један део плате, који се уплаћује на његову штедну књижицу. Поступак је исти као и код обустава за отплату потрошачких кредита. Разлика је једино у томе, што корисник кредита плаћа а штедиша наплаћује камату, која није тако мала.

Они који су се определили за овакав начин привикавања себе на штедњу, врло брзо су схватили просту али економичну рачуницу.

М. М.

РЕКОНСТРУКЦИЈА ФАБРИКЕ «РАШКА» У НОВОМ ПАЗАРУ

— ПОВЕЋАЊЕ БРУТО ПРОДУКТА ЗА ПЕТ МИЛИЈАРДИ —

У низу многобројних реконструкција и проширења која се врше у предузећима Општине Нови Пазар најзначајнији су опсежни већ изведени радови везани за проширење фабрике текстилних производа «Рашка». За извођење ових радова добијен је кредит од Инвестиционе банке у износу од 509 милиона динара и уложена сопствена сума предузећа од 300 милиона динара.

Радови на проширењу су већ при крају. Фабрика је већ добила душло већу предоницу са 13 хиљада вретена и ткачницу са 168 нових разбоја. Конфекција ће бити једна од најмодернијих у земљи. Машине за отварање нових и проширење старих погона набављене су из Италије, Немачке а највећим делом су производ домаће индустрије «Крушић» из Ваљева. Радници који ће руководити са овим машинама су претходно обучени на стручним семинарима у Београду.

Уз изведене радове нових погона оспособљено је, адаптирано и изграђено неколико модерних робних магацина зашто се утрошило сто милиона динара.

Обимна реконструкција извршена је и у погону трикотаже конфекције. Тамо су замењене старе машине новим. Монтиране су три плетеће машине на којима ће радити само три радника. Од коликог су значаја ове машине види се из података да ће три раднице са њима постићи онолико бруто продукта колико је раније текстилана «Богољуб Чукић» постизала са неколико стотина радника и целим бројем машина.

Погоне ткачнице и предонице са око по четрдесет вретена и разбоја фабрика подиже у Сјеници и Тутину. У Тутину је почео пробни рад а у Сјеници ће почети нешто касније. Тамо су послови још у току.

Са свим својим капацитетима

фабрика текстилних производа «Рашка» повећаће свој брутопродукт који је у овој години износио око пет милијарди динара на равно десет милијарди.

Заједно са привредним јачањем предузећа повећана је и брига за радником. Све просторије су снабдевене најмодернијим уређајима и постављена су бројна заштитна

средства која стопроцентно обезбеђују живот радника на радном месту. Много је учињено и на локалном стручном оспособљавању радника, нарочито оних хиљаду који ће се запослити у новим погонима. За њих су организовани стручни семинари у Новом Пазару.

Д. ЦВИЈЕТИЋ

Штеточине које често себи дођу главе

Ретка су места у нашој земљи, која имају тако леп природни положај, као што је град Краљево са околином. Нема сумње, да му две реке Ибар и Морава дају посебну лепоту. Када дође странац, поред онога што је изграђено од ослобођења до данас, показаше му с поносом и околину града са рекама које га окружују. Ове реке су од неочекиване користи за пољопривреду нашег краја, за одржавање хигијене читавог нашег становништва, па и за уживање. У жарке летње дане хиљаде купаца свих узраста дуж ових река у њима налазе заштиту. Скоро преко целе године на стотине рибаловаца пецају рибу, одмарају се и уживају. Нема сумње, то је ретко задовољство са којим нас је природа овога краја обдарила.

Међутим, има и таквих људи, нарочито у околини Краљева, који заједно чине огромне штете бацајући динамит и ручне бомбе, да би на тај начин «ловили» рибу. Они су свесни, да је то недопуштено по постојећим прописима. Многи од њих су до сада осуђивани од суда или кажњивани од судије за прекршаје. Поред казни од стране надлежних органа, многи су и сами себе казнили на тај начин, што су неопрезно са динамитом и бомбама руковали, па су или тешко телесно поврђени, а неки и животе изгубили. Пре неколико дана Момир Обрадовић из Витановца «ловио» је рибу бацивши ручну бомбу у Ибар код моста у Сијаћем Пољу. Али, на његову несрећу, он је ручну бомбу бацис тако незгодно, да када је ова експлодирала парчићи од ње су га закачили по горњем делу тела, а неки од њих ударили у главу, пробили лобању и зарили се у моздану масу. Сада се, како лекари хирушког одељења Опште болнице у Краљеву кажу, налази у безнадежном стању, иако су са њихове стране предузете све мере да се спасе.

Други случај, који се десило такође пре неколико дана, показује колико мало мисле људи када на овакав начин «лове» рибу. Неки непознати младић бацисо је динамит у Мораву испод аеродрома. Како су се неки ловци у том моменту налазили у близини отишли су да виде ко на овај начин «лови» рибу. Баш у том моменту, када су се они приближили овом младићу, он је скупљао плен из воде. Позвали су га да изађе на обалу како би утврдили његов идентитет и предали га надлежним органима. Видећи наоружане људе да га зову, јер су они били са ловачким пушкама, није имао храбрости да изађе на обалу, већ је загазио даље у реку све док га вода није прекрила и прешао на другу страну, где су га још двојица његових другова прихватили. Очигледно је да му већа казна од ове коју је сам себи изрекао, да у ове зимске дане прегазис набујалу Мораву, није потребна. Питање је, како ће се све ово на његово даље здравствено стање одразити.

Сматрамо, да ће они на које се овај чланак односи лако моћи да извуку поуку...

Драгослав М. Томић

ЗАШТО ПАРНА ПЕКАРА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ НЕ РАДИ ПУНИМ КАПАЦИТЕТОМ ?

Говорио је делегат једне основне организације комуниста једног нашег колектива. И други су говорили, без фраза и сажето. Говорило се о раду задруга на унапређењу пољопривредне производње, о угоститељству као основној при вредној грани у Врњачкој Бањи. Говорило се о повећању нивоа услуга као значајном фактору за повећање броја посетилаца, проблемима школског простора...

И о штедњи је било говора. — Другови, ми у нашем месту имамо парну пекарну. Заједница је ту уложила дванаест милиона динара. У току две године, од како је почела да ради, пећи ове модерне пекарне користе се једва са шестдесет процената у летњој сезони. А три предузећа, свако за себе још по старом производе хлеб. Два предузећа за печење хлеба употребљавају дрво. Такав начин печења хлеба по старом, исувише је скуп. Треба штедети шуме, рекао је делегат комуниста, млађи човек.

Реч је о штедњи. О унутрашњим резервама.

Због тога је и подигнута парна пекарна. Потрошња хлеба у Врњачкој Бањи расте из године у годину. Повећава се и у зимској сезони. А дрво је скупо исувише. Шуме нису неисцрпне. За ову бању су шуме благо, које треба ценити.

Међутим, у том погледу у току две године ништа се није изменило. Прописи за штедњу дрвета, као да се нису тицали неких предузећа. Судија за прекршаје имао је посла са горосечама. Органи за заштиту шуме имају мук да сачувају шуму у приватном сектору од беспштедне сече. Не доприноси ли томе бар једним делом потражња за дрветом које би могао да замени угљ.

Парна пекарна предузећа «Шумадија» ради у пуној летњој сезони са шездесет отото капацитета. У зимској сезони ради једва за тридесет отото капацитета.

Замислимо је било да се избаци из употребе старе и нерентабилне «фуруне». Да се штеди дрво и шуме тако драгоцене, и да се употребом угља појевити цена хлеба.

Угоститељско предузеће «Београд» пече хлеб у својим пекарама и на дрва. У прошлој години произведено је само у овом предузећу скоро деведесет хиљада килограма хлеба. У овој години може се очекивати још већа потражња.

Управа бање такође производи хлеб у застарелим «фурунима» и на дрва. Рачуна се да је прошле године испечено у њеним погонима око стотинедесет хиљада килограма хлеба.

Значајно је притом, да се у свим угоститељским објектима и за припремање јела, употребљава дрво.

Једино је предузеће «Трст» прешло на употребу бутан гаса за печење хлеба и пецива. Но, и на хлебу који «Трст» пече на бутан гас, не постиже се знатније снижење трошкова. Међутим, и без овога допринос је значајан утолико, што се не троши дрво.

У оваквој распарчаној производњи хлеба отишло се још даље, па је омогућено да један приватник у Врњцима код железничке станице, потисне продавницу хлеба предузећа «Шумадија», јер и он за печење хлеба употребљава дрво.

Када се узме у обзир, да су трошкови печења хлеба на угљу знатно нижи, није тешко израчунати, колико износи годишња уштеда. Ако се овоме још додају трошкови одржавања и ремонта свих тих «фуруна», онда се расходи још више повећавају.

Не знамо каква је то рачуница свих предузећа. Војазан, да «Шумадија» неће производити квалитетан хлеб била би неоснована. Не би се требало бојати да ће хлеб бити «бајат» јер, у колективу «Шумадије» сигурно би се во дило рачуна о квалитету хлеба и асортиману пецива.

Зар штедња дрвета и прописи који су у овом смислу издати, и Уштеде које би се постигле, нису ствар колектива и органа друштвеног управљања? Зар се у предузећу «Шумадија» не би могло размислити о производњи двопека и кекса са минералном водом у сезони смањена капацитета печења хлеба.

Речи о штедњи дрвета, које су се чуле на изборној конференцији комуниста у Врњачкој Бањи треба уважити.

То је интерес комуне и заједнице. Није то без интереса и за појединце, свеједно били они посетиоци или стални становници. Ж.

Пре неколико дана у предузећу за промет грађевинским материјалом «Копанник» у Краљево, одржана је скромна свечаност. Шест транспортних радника овог предузећа, који у овом колективу раде од његовог оснивања — већ пуних десет година, истоварили су за то време 180 милиона килограма разног грађевинског материјала.

За десетогодишње напоре и овај можда јединствени рекорд предузеће је радицима: Паји Вучковићу, Станоју Весковићу, Бранку Милосављевићу, Милуну Вујовићу, Радошу Новчићу и Светиславу Недељковићу поклонило ручне сатове.

На слици: Комерцијални директор Милан Ђирковић предаје поклоне радицима.

У ПИТАЊУ ЈЕ ОПСТАНАК АНТИТУБЕРКУЛОЗНОГ ДИСПАНЗЕРА У НОВОМ ПАЗАРУ

Антитуберкулозни диспансер у Новом Пазару је запао у тешку материјалну ситуацију. Седмдесет службеника и радника може лако да остане без посла а неколико стотина болесника без потребних лекова и интервенција и систематског лечења. Реч је пре свега о неиспуњавању обавеза и великим дуговима. Рачуноводство Диспанзера ових дана потражује од својих дужника 23.503.368 динара, а дугује здравственим установама — апотекама 7.200.000 динара.

Дугови Диспанзера се не исплаћују ни на какве интервенције. Чак ни судским путем. Једино за води за социјално осигурање правилно схватају обавезе лечења. Код свих осталих је другачије мишљење. Народни одбор Општине из Тутина и не покушава да бар донекле исплати дужене суме. Пет ипо милиона су велике паре. Толико се Тутин задужио Диспанзеру за последње две године. Исти је случај и са општином Нови

Пазар. Без ново припојених општина Нови Пазар је дуговао три ипо милиона динара а са припојеним општинама Лукаре, Дежева, Трнава и Рајчиновиће преко девет милиона динара.

Има много дужника и из других средова. Најмаркантнија је општина Зубин Поток из досадашњег среза Косовска Митровица. На акта са којима се траже дугујуће суме и неодговара се. А у питању је сума преко два милиона динара.

Због свега овог Диспансер је доведен у тешко стање. Службеници и здравствени радници нису још примили новогодишњу плату и плату за јануар. Болесници не могу да добију потребне лекове јер им «Срболек» отказао сваку помоћ. Дугови од два милиона динара стварају неповерење. Крњи се рентабилитет «Срболека». Иста је ствар и са новопазарском апотеком. И овде су кредити исцрпљени. Како онда наћи излаз за све ово.

Када се овоме дода да ће уско ро и кухиња да престане са радом лако се може доћи и до затварања толико потребне здравствене установе. Од снабдевачке службе Диспанзера сазнали смо да установу, односно болеснике са хлебом снабдева приватник коме установа такође дугује запрепањујуће суме новца а што се ти че обезбеђења са огревом и оста-

лим што је неопходно потребно диспанзеру нема ни речи. Чак је и двориште почело да се ремети. Ограда која га је толико украсила почела се употребљавати за огрев. Једна безизлазна ситуација а све због дугова других установа Диспанзеру. Надлежни би требали да пожуре у тражењу решења и сређивања постојеће ситуације. Д. Ц.

Пољопривредно добро „Напредак“ подиже шупе за смештај механизације

Краљево, јануар, а Пољопривредно добро «Напредак» у Рибници, које је набавило агрегати за наводњавање Сијањег Поља као и друге пољопривредне машине, подићи ће шупе

за смештај механизације. Подизањем ових шупа знатно ће се допринети бољем чувању механизације. За подизање објекта Добро је добило инвестициони зајам у износу од 2.600.000 динара.

СТАМБЕНА КОЛОНИЈА СА КОЈОМ НИКО НЕ УПРАВЉА

— станари никоме не плаћају станарину

Пазариште — тако се зове једна колонија која је подигнута на рушевинама старог Паса недалеко од Сопотана а на деветом километру од Новог Пазара. Тамо где се налази раскрсница путева Пазар — Мелаје.

Колонија је раније била власништво предузећа «Електрорас». Оно је наменило за становање својих радника који раде у електрани Сопотани. Међутим, када се видело да је електрана, после њеног пуштања у погон, потребно само неколико стручних радника онда су станови остали празни јер су се радници иселили. За кратко време у конфоре новоградње, које надвисују воћњаци и столетна орахова стабла почели су се усељавати «дивљи станари» станари како их је раније назвао један дописник.

Било је то пре неколико година. Од тада па све до прошле године у зградама су становали многи радници, службеници, чак и сељаци који су имали своје куће. Они су се усељавали, исељавали и бог зна куда одлазили. За собом су остављали похабан намештај, поремећене водоводне и електричне инсталације. Понека стварница се и «одметнула». Али о томе нико није водио рачуна.

Када је Народни одбор Општи-

не Рајчиновићи умолито «Електрорас» да му уступи колонију на уживање и када је једна општинска комисија после тога извршила преглед станова, констатације су биле негативне. Потом су се у станове уселили нови радници и службеници Одбора и задруге. Са њима је одржан и један састанак. Нешто слично кућном савету или станбеној заједници. На састанку је обећано да ће се написати решења, одредити станарина, направити инсталација и успоставити јака контрола која ће отуђавати постојеће стање зграда. Одбор је затим решио да се исели свако ко се самовољно усели и да се над зградом створи неко управно тело.

После свега станари су се уплашили обила обавеза. Али ипак није било реаговања. Срачунали су да Одбор има више обавеза него они. Станарима је једино остало да поштују донете одлуке и плаћају станарину. Све остало вршиће неки станбени органи општине.

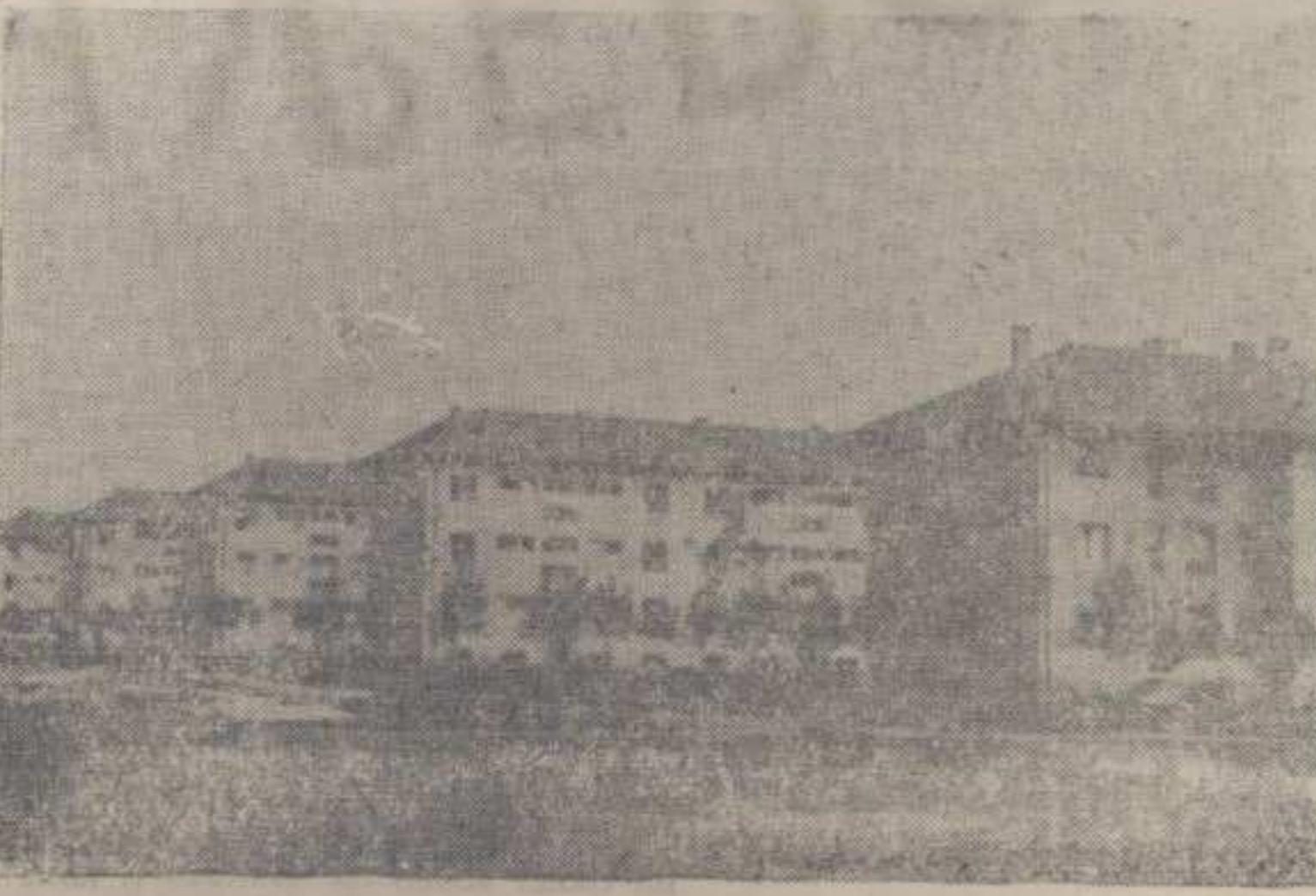
Након свега дође прича: Била једна колонија и један састанак на коме је предвиђено да се... итд. И даље — после састанка свако је заборавио на оно што је било. Све је пошло по старом.

Неко се обраћао «Електрорасу», неко Општини, неко задруги а неко некој станбеној заједници. Жедело се јавити да је опет незагодна стања у колонији. Чак је један довитљиви службеник преузео команду над колонијом. Он је наређивао да се куће крече, сам је кварии и поправљао водоводну мрежу, недељама је остављао колонију у мраку и све, све што је требало по реду.

Последња рачуница гласи: неколико година су коришћене модерне станбене зграде. Не зна се колико, седам—осам. Њихом није пало на ум да их узме на управљање, наплати кирију и одржава зграде. Никад се није појавио правни гасда.

Што је најинтересантније гавда се и данас тражи.

Д. ЦВИЈЕТИЋ

Блок станбених зграда

ПОДИГНУТА ЗЕЛЕНА ПИЈАЦА У ТУТИНУ

Обавезним месним самодоприносом и учешћем Народног одбора Општине сумом од два милиона динара ових дана су завршени и последњи радови на подизању зелене пијаце у Тутину.

Пијаца ће у свом саставу имати модерну месару са свим раскладним уређајима и управну зграду. Тиме ће се решити један велики комунални проблем Тутина. С.

БАЧКА ЗАДРУГА ПРОДАЛА ДВЕ ИПО ТОНЕ ТОВЉЕНИКА

Краљево, децембра Недавно је Бачка задруга Пољопривредне школе продала 50 утовљених свиња кланици у Рашки по цени 170 динара килограм. Укупна тежина товљеника износила је две ипо тоне. Од средстава добивених продајом товљеника, Задруга ће уложити нешто за даљу репродукцију. Задруга има још педесетак товљеника које ће ускоро продати. Р. М.

У СЕЛУ МАГЛИЋУ ЋЕ УСКОРО ПРОРАДИТИ ЕЛЕКТРИЧНА ЦЕНТРАЛА

Ових дана ће у селу Маглићу проградити Електрична централа, коју су мештани подигли уз помоћ народних власти и Земљорадничке задруге из Боготова. Поред ове помоћи мештани овог села дали су свој прилог у новцу и по двадесет радних дана на изградњи ове централе. С. К.

СЕМИНАР ЗА ОДРАСЛЕ ПРИ ПОЉОПРИВРЕДНОЈ ШКОЛИ У КРАЉЕВУ

ШКОЛОВАЊЕ НОВИХ КАДРОВА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ

Почетком новембра прошле године почео је са радом семинар за одрасле при Пољопривредној школи у Краљеву. Семинар је организован на иницијативу ЦК СКЈ, НОС-а и Среског савеза земљорадничких задруга. Полазници овог семинара су махом стари задружни радници и најбољи задружни активисти, који због рада у задругама нису имали могућности за редовно школовање. Овим семинаром, заједница им пружа могућност, да се што више стручно оспособе, како би могли још више радити на унапређењу пољопривреде и земљорадничког задругарства.

Школовањем старих задружних активиста, пре свега, знатно ће се ублажити недостатак пољопривредних стручњака, који би били директно везани за рад у задругама. Постоје објективни услови, да се богато задружно искуство споји и са стручним знањима, те да се задружној заједници могу одмах укључити у решавање проблема унапређења производње на задружним економијама, у економској сарадњи задруга задруге и њених задругара, као и свих других облика задружне делатности. Оспособљавањем задружних активиста обезбеђује се сталнији стручни кадар у појединим селима, што није увек био случај са младим стручњацима, који су редовно учили школу. Овај моменат има итекако великог значаја за што студиозније решавање пољопривредне проблематике једног краја.

Организација семинара је релативно добра, иако се за то није имало неког искуства. Изузев неких општих предмета, наставу обављају редовни професори и наставници ове школе. Овај колектив је врло савесно схватио овај ниско лак задатак. Настава се одржава после редовних часова код ученика ове школе. Предвиђено је, да се до 15 јануара 1960 године потпуно реализује наставни програм за први разред и то у истом обиму као код редовних ученика. Захваљујући овоме, посетиоцима семинара пружа се могућност, да за две године заврше школовање и добију звање пољопривредног техничара.

Семинар има и својих проблема. Један од највећих је то, што је почео са закашњењем. Услед овога су се појавиле и разумљиве тешкоће. Посебну тешкоћу пружања недостатак уџбеника за све предмете, што умањује могућност за већи индивидуални рад полазника семинара. Ово ће бити драгоцено искуство за рад семинара у наредној години. Настава ће благовремено почети, да би се што више добило у времену за излагање градива, јер ће се полазници упознавати и са појединим објектима школске економије, машинама, типовима земљишта и њиховим својствима итд. Недостатак

уџбеника надокнадиће се са скрипцима наставника за оне предмете за које нису још изашли уџбеници. Извршиће се равномернији распоред времена за обраду појединих предмета водећи рачуна о приоритетности стручних предмета.

На основу свега што је учињено на семинару, као и онога што ће се учинити, те велике заинтересованости полазника семинара, постоје објективне могућности, да он у свему успе. Све нам ово даје гаранцију, да ћемо за догледно време имати солидан кадар, који ће оправдати поверење заједнице, данас када се бије битка за унапређење пољопривреде и развој социјалистичких односа на нашем селу.

Ипж. Бранко Аржинић

СКУПШТИНА ЂАЧКЕ ЗАДРУГЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ШКОЛЕ У КРАЉЕВУ

Краљево, јануара
Прошле недеље у Пољопривредној школи одржана је Трећа редовна скупштина Ђачке задруге, којој су поред задругара присуствовали: наставници, васпитачи, и делегати из Пољопривредних школа: Смедерева, Лесковца, Ужи

Средња пољопривредна школа

чке Пожеге и Раче Крагујевачке. Били су присутни потпретседник Основног савеза земљорадничких задруга Радослав Радошевић, управник Пословног савеза инжењер Милисав Марковић и други гости.

Сумирајући резултате за прошлу годину и уопште резултате које је задруга постигла од оснивања до данас, Скупштина је оценила позитиван рад који је резултат залагања задругара и помоћи Управе школе. Развијајући развојну производњу активност, задруга је као васпитна организација успела да окупи око 180 чланова и да их укључи у производ

њу и друштвено самоуправљање. То је значајан допринос на практичном упознавању ученика са задацима који их очекују на практичном раду по завршетку школе вања.

Задруга се бавила товом стоке и производњом високопривредних

Замисао постаје стварност

Потпретседник савеза Радошевић и управник Пословног савеза Марковић поздрављају скупштину, изразили су задовољство што се ученици путем овакве форме рада у задруги оспособљавају за задатке које их очекују као

пољопривредне стручњаке, од којих заједница очекује много.

На крају Скупштина је донела закључке о наредним задацима и одлуку о пријему у задругу нових педесет шест чланова.

Р. Мрљеш

Успеси у заштити винограда

Прошле године је први пут почело прскање винограда по одређеним роковима. Рокове је одређивала на основу метеоролошких елемената тек основана антипероноспорна служба која је радила на територији Ласца и околине. Иако је због честих киша ова година била изразито повољна за развој пламењаче, код винограда код којих је прскање вршено по роковима, спашен је род скоро 10 одсто. Међутим, виногради који су прскани ван јављених рокова, и поред већег броја прскања, имају умањен род и за 40 одсто. Док виногради где се употребљавало мањи број прскања, род је пропао 70—90 одсто. Из овога се види коликог значаја има заштита винограда по роковима ове службе.

Да би виноградарски прихватили прскање по роковима, они су на претходним семинарима упознати са овом опасном болешћу и условима за њено нагло ширење. Поред тога, они су обучени да правилно справљају заштитно средство («бордовску чорбу») и изводе одговарајућу технику прскања које се до тада погрешно вршило само од горе, тј. по лицу лишћа. У винограду ово је све и практично демонстрирано те су тада произвођачи видели да им у заштити винове лозе недостаје и основног знања. Тако су до сада правили борд. чорбу која је била киселе реакције па су њоме изазивали ожеготине на лишћу а нарочито на гроздицима. Ради овога су избегавали прскање вино-

града у цвету када је баш заштитна била најужнија. Често су виноградарски пламењачу замењивали са оидијумом (пепелницом) те из тог разлога употребљавали и неодговарајуће средство које није могло помоћи већ само повећавало издатке у производњи грозђа.

Отсек заштите биља Среске станице за пољопривреду из Краљева, у могућности је преко својих стручњака и набављених инструмената да организује и води ову службу у три центра: Лазцу, Годачици и Врњачкој Бањи. Ова места са околином обухватају око 150 ха винограда, који могу дати 140 вагона грозђа годишње. Ако се узме да просечно годишње од пламењаче пропадне 50 одсто, значи да сваке године пропадне на овој територији грозђа у вредности преко 30,000,000 динара. Поред штете која овим настаје за саме произвођаче, појављује се незгода и у вези са снабдевањем становништва Краљева и гостију Врњачке Бање јер на пијацама грозђа нема редовно ни у довољним количинама.

Увођење антипероноспорне службе не само да смањује број прскања и тиме снижује цену коштанја, већ осигурава и добијање самог рода. Ово задње би нарочито утицало на повећање површина под виноградама који би могли користити и површине које не одговарају за друге културе. Зато се надамо да ће надлежни наћи средства за рад ове службе.

Ипж. А. ВУЧЕНОВИЋ

Фојорейорџер је забележио

На недавно одржаној заједничкој скупштини основних савеза земљорадничких задруга Краљево и Нови Пазар, донета је одлука о припајању. Стопедесет делегата који су претстављали 59 задруга и три пословна савеза, изабрали су нови управни одбор. За претседника новог Основног савеза изабран је Милојко Ковачевић досадашњи претседник савеза у Новом Пазару, који је том пленуму поднео реферат о наредним задацима.

На слици: Делегати на скупштини.

ОРИЈЕНТАЦИЈА НА МАСОВНОСТ У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ

— ЈАЧАЊЕ ОПШТИНСКИХ ЗАЈЕДНИЦА ● СРЕСКИ ФЕСТИВАЛ ЗАКАЗАН ЗА 3-10 АПРИЛА
● ПОНОВО СТУДЕНТСКЕ ИГРЕ У КРАЉЕВУ

Прошле недеље одржан је у Краљеву први састанак новоизабраног Већа Културно просветне заједнице среза Краљево у које су ушли претставници свих општина са новог подручја Среза.

На састанку је поред усвајања заједничког става у погледу политике културно-пропаганског рада, разматран и предлог програма организационог сређивања културно просветних заједница општина и стручног осposбљавања кадра кроз курсеве, семинаре и састанке.

На крају је изабрано Претседништво Културно-просветне заједнице Среза у које су ушли: Миодраг Јанић, председник, Мића Вучићевић, потпредседник, Богосав Бојовић, потпредседник, Живан Марковић, секретар, Благомир Беланићан, Милан Перих, Душанка Новаков, Миодраг Радојевић, Милош Отовић, Идриз Фетаковић, Василије Туцаковић, Владимир Маравић и Миодраг Сарић.

Новом Пазару, Рашки, Сјеници и Тутину формирају културно-просветни центри, који би организовали гостовања аматерских и професионалних уметничких група.

Стручно уздизања кадрова

Нарочито значајна пажња посвећена је у програму стручном уздизању кадра, који ради у културно-просветном животу.

Предвиђени су семинари за редитеље драмских група и секција, као и за руководиоце библиотека и књижевнице, обзиром на слабу стручност ових кадрова на нашем подручју. Ови семинари трајаће 5 до 15 дана и неки ће почети већ од 20 јануара.

подручју афирмисале веома добрим квалитетом.

У односу на саветовања са претставницима општинских заједница, истиче се потреба заузимања начелних заједничких ставова.

По питању улоге, значаја и дјелатности радничких културно-уметничких друштава. Питање за бавног живота уопште, а посебно у бањама и туристичким местима, треба да буде предмет озбиљног разматрања, обзиром да, изузев Врњачке Бање, и туристичким местима, којих на нашем подручју има прилично готово и не постоји забавни живот.

У циљу што бољег остваривања програма рада и пружања потпуније помоћи општинским заједницама, једногласно је прихваћен предлог издавања билтена Културно просветне заједнице среза Краљево, као месечног часописа.

Према томе, културно-просветне заједнице општина би се директно бавеле свим питањима даљег ширења и успона аматеризма. На крају састанка утврђен је термин одржавања изборних конференција у општинским заједницама за 25 јануар и то на тај начин што ће се нова Већа бирати из редова досадашњих Већа општина које су спојене територијалном поделом. Новоизабрана Већа би већ на првом састанцима у заједници са саветима за културу и организацијом Социјалистичког савеза, одредила културну политику у Комуни и у тим оквирима развијала рад свих културно-просветних организација.

Фестивал и смотре

Веома значајне успехе постигла је Заједница Среза у организо-

вању фестивала и смотри аматерских уметничких достигнућа у прошлој години. Најуспешнији је био Срески фестивал, на коме је поред до сада највеће масовности приказан и задовољавајући квалитет уметничког извођења.

Обзиром да се ради о највећој манифестацији уметничког аматеризма, Веће је на овом састанку расправљало и о томе, какав програм може да се појави на фестивалима и смотрима. Веће је заузело став да на фестивалу могу бити извођене само идејно-политички зрели и уметнички квалитетне ствари. Поред овога, Веће је одредило термине за одржавање фестивала. Тако ће се општински фестивали одржати у времену од 13 до 19 марта, Срески фестивал (победника на општинским фестивалима) од 3 до 10 априла, смотриониричких и ђачких дружина одржаће се у периоду од 15 до 18 маја, стим што ће се финални део ових смотри одржати на Дан младости.

Традиционалне студентске игре, студената Србије, које су уведене прошле године, одржаће се од 25 до 29 августа.

У време одржавања фестивала заједница ће издавати билтен и фестивалске новине.

На крају састанка, Веће је овластило Претседништво да именује фестивалски одбор од 11 чланова, који ће припремити читаву организацију фестивала.

Судећи по програму рада Културно просветне заједнице Среза и припремама за организационо сређивање и учвршћење општинских заједница, очекује се богата културно-уметничка активност у овој години. М. М.

Реферат о месту и улози културно просветној заједници Среза и општина поднео је председник Културно просветне заједнице Среза Миодраг Јанић. Он је рекао да је нова територијална подела наметнула и стварање општинских заједница на подручјима која су далеко већа од досадашњих, и да зато пред њима стоје и сложенији задаци. Због тога је потребно диференцирати функције Заједнице Среза и заједнице општина. Већ данас велики број надлежности и задатака Заједнице Среза прелазе на заједнице општина па ће оне постати тежиште културно просветне активности.

У даљем излагању Јанић је подвукао да је потребно одредити и утврдити политику културно-просветног живота, како за подручје читавог Среза, тако и територије појединих општина.

Према томе, културно-просветне заједнице среза остаје као координаторно и саветодавно тело, које ће обједињавати рад свих општинских заједница, и пружити им помоћ у организационом сређивању и учвршћењу, као и за решавању свих задатака које општине заједнице не буду у стању да обаве.

Јанић је затим предложио програм рада Културно-просветне заједнице Среза за наредни период који обухвата питања: организационо сређивање општинских заједница, стручног уздизања кадрова, као и низ саветовања.

Програмом се даље предвиђа формирање групе инструктора — стручњака за поједине гране уметности, који би обилазили аматерске колективе и пружили им непосредну помоћ. Претседништво

ће преко одређеног броја чланова указивати помоћ културно-просветним заједницама општина у свим организационим питањима.

Поред овога, предузеће се мере за учвршћевање стручних савета заједнице: аматерских позоришта, народних и радничких универзитета, музичких друштава, организација за ширење књига, као и Одбора за ликовни живот и Одбора за филм.

У програму се још истиче потреба одржавања што чешћих састанака са претставницима општинских заједница на којима би се претресала питања која се тичу непосредно појединих општина.

Јанић даље предлаже, да се у свим већим општинским местима:

Планом се предвиђа организовање врхунских манифестација аматерских колектива. Предвиђено је одржавање једног Среског фестивала аматерске уметничке делатности у Краљеву. Разматрана је могућност да се у сарадњи Културно-просветном заједницом Србије организује републички фестивал аматерских позоришта у Врњачкој Бањи, као и фестивал народних песама и игара у Матарушкој Бањи. Веома значајна културна манифестација одржана је у оквиру II студентских игара, које ће се организовати крајем августа месеца.

Овде треба укључити манифестације ликовне и фотоаматерске делатности које су се на нашим

Семинар за руководиоце драмских секција

Ових дана ће у Краљеву почети семинар за редитеље драмских секција и група културно-уметничких и културно-просветних друштава. Семинар ће похађати око 20 руководиоца драмских секција са територије нашег Среза.

На семинару ће се полазници у-

познати са историјом драмске уметности, проблематиком режиског рада, елементима глуме, сценографијом, костимима, шминком и техничкој опреми претставе.

У току семинара полазници ће бити упућени у психолошку анализу драмских дела и њену сценску реализацију. Том приликом њима ће бити омогућено стално присуство на пробама у Аматерском позоришту. За време семинара полазници ће обрађивати по једну појаву из неког драмског дела са члановима нашег позоришта.

Циљ овога семинара је оспособљавање руководиоца драмских секција и група за рад по нашим културним друштвима.

На семинару је предвиђено и једно предавање о васпитној улози позоришне уметности код нас. Предавање ће одржати Исак Амар, председник Савеза аматерских позоришта НР Србије.

Семинар организује Културно-просветна заједница нашег Среза и Савезом аматерских позоришта. Предавања на семинару одржаваће наши позоришни радници.

Забавно вече на страним језицима у Новом Пазару

Ученици више гимназије у Новом Пазару ових дана су у препуној сали Радничког универзитета приредили забавно вече на страним језицима. Том приликом је приказано неколико одломака из дела Молијера и Гогоља. Било је неколико забавних мелодија и рецитација.

Ово је једна од многобројних новина, које се јављају у Новопазарској гимназији у духу новог наставног плана и програма. Ц.

НИЈЕДНА ДЕЧЈА БИБЛИОТЕКА У НАШЕМ СРЕЗУ

ПОЛОВИНА ЧИТАЛАЦА У БИБЛИОТЕКАМА - ДЕЦА

Писмо Савеза друштава Србије за старање о деци, упућено народним одборима и библиотекама, дошло је као позив заинтересованим друштвеним организацијама и установама за формирање и проширење дечјих књижевних фондова.

У срезу нема ниједне дечје библиотеке као самосталне установе. Све наше библиотеке и књижевнице имају извештај број књига за децу, али је тај број врло мали према стварним потребама. Набавна политика у нашим библиотекама креће се више према издањима за одрасле. То не би било неправилно, када се не би узело у обзир да су деца по нашим библиотекама и књижевницама 50% читалаца.

Књига за децу има у књижевним и издавачким предузећима. Ако се послужимо једним статистичким податком видећемо, да лагери издавача и књижевара претстављају вредност од око 3 ипо милијарде динара, док у свим библиотекама Србије има само 350.000 књига намењених деци. Само једно издавачко предузеће има на лагеру 750.000 књига. Ми не располажемо са подацима на нашој територији, али се верује, да је број књига у односу на број деце — читалаца врло мали. На пример, у Народној библиотеци у

Краљеву, од укупног књижног фонда, 8% су књиге за децу, а требало би да је најмање једна четвртина књижног фонда обухвата једна дечјом литературом. Ништа боља ситуација није ни у другим библиотекама, јер су материјална средства недовољна за правилну оријентацију приликом набавке књига. Школске библиотеке садрже обично дела из школске лектире и у малој су могућности, с обзиром на буџетска средства, да набављају и остале књиге из дечје литературе.

Позната је ствар, да се у детињству најтрајније и најлакше развија навика читања и коришћење књиге. Зна се и то, да је књига одувек била и да ће бити као најбоље средство за образовање и васпитање народа. Књига је не посредни извор знања. Сваки писмени човек може је, без помоћи другог, користити за своје образовање. У нашој социјалистичкој земљи, у којој је на широком фронту поведена борба за подизање културе народа, значај књиге је потпуно схваћен.

У систему ваншколског образовања народа једна од најзначајнијих улога припада библиотекама. Дечји фондови књига морају бити разноврсни и богати.

Апел, који је дошао од Савеза за старање о деци позива на акцију савете за просвету и културу, културне просветне заједнице, библиотеке, организације Народне омладине, и других друштвених

организација, да донесу конкретне одлуке о формирању и проширењу дечјих књижевних фондова.

У прилог овом проблему треба нешто рећи и о дечјој библиотеци, која је затворена у IV Основној организацији Социјалистичког савеза, а коју је оформило Друштво за старање о деци општине у Краљеву. Да не говоримо о разлозима затварања наведене библиотеке, јер су за њено одржавање потребна прилична материјална средства. С обзиром, да су књиге које су остале у библиотеци са да неискоришћене, а њени бивши чланови постали чланови Народне библиотеке, било би добро да се предају Народној библиотеци, како би овај дечји фонд књига мало повећао. Ни то није најбоље решење, уколико Народна библиотека не добије бољу и посебну просторију за отварање чисто дечјег одељења при библиотеци. Али је вероватно да ће и то питање бити решено у скорије време.

Ова акција би требало, да се одвија у оквирима нових општина нашег Среза.

Душан Грубић

Из историје нашег краја

БОЈ НА КАРАНОВЦУ

Српски устаници су у току зиме 1804 године послали своју делегацију у Русију, која је требало да изнесе војне успехе и затражи материјалну помоћ. Руси су одобрили акције устаника и дали материјалну помоћ у новцу, а том приликом дали су и моралне потпоре говорећи, да су Срби на правом путу и да треба да издрже до краја. Исто тако једна делегација је отпутовала у Цариград на преговоре са Турцима. Турци су прихватили све устаничке предлоге, али се нису сложили са тим да мако са стране поседује, односно да јемчи Србима на обећањима, која су Турци дали. Тако су ови преговори остали без икаквих резултата. Турци су сазнали да Устаници имају везе са Русима, па су похитали да осујете сваки покушај заједничке акције. За београдског везира је постављен Хафис-паша, који је добио задатак да изврши све припреме за кажњавање Устаника.

Но, ни Карађорђе није седео са скрштеним рукама. Похитао је почетком 1805 године, да ослободи још неослобођену Пожешку, Ужичку Сокоску нахију, Шабаци и неке градове на Дунаву.

У априлу 1805 године под једним дрветом у селу Паћанима код остругице састаје се угледне вође Устаника, да сачине план даљих акција и да анализирају своје економске могућности. О целој овој ситуацији поднео је извештај прота Матеја Ненадовића, али са своју страна стизале су злослутне вести. Хафис паша спрема напад на Србију са три стране: Од Ниша, Видина и Карановца.

Карађорђе је одлучио прво да ослободи Карановац, а према Нишу упутио је војску под командом Миленка Стојковића и Петра Добрњца, да се утврде на Иванковцу код Буприје и по могућству одбију Хафис пашу.

Почетком јуна 1805 године стигла је вест, да се Карановац затворио, да су се потукли Срби и Турци и да је погинуло 9 Турака и 3 Србина. У Карановцу су се налазили многи избегли и протерани Турци. Они су одавде упадали на ослобођену територију у циљу пљачке и освете према Србима. Тако су у јулу 1805 године опљачкали манастир Љубостињу и две суседне цркве спалили. Исто тако спалили су три села на левој обали Западне Мораве.

Бес карановачких Турака био је велики, али Срби су са нестрпљењем очекивали Карађорђа са војском.

ОПСАДА КАРАНОВЦА

Добоши залупаше пред Карановцем. Турци су стално гледали преко Ибра не би ли угледали Турке из Новог Пазара, који треба да притекну у помоћ.

Крволочне дахије Згура Мехмед — ага, Пљака, Арчиновић, Балота, Хасан Чучуновић и неколико хоџа ликовали су и са нестрпљењем очекивали коначан обрачун са каурима.

На левој обали Мораве, на ушћу Ибра врши се концентрација устаничке војске. Међу првима је приспео у село Врбу капетан Радич Петровић, хајдучки харамбаша Станоје Главаш и други.

Карађорђе распореди војску овако: Један одред Устаника под командом Аксентија Миладиновића из Чибуковца остави према Веограду као заштитницу, Јакова Ненадовића са ваљевчанима одреди према Ужину да са те стране назида не упадну Турци, Милана Обреновића постави код Рудника, а остале као: Јанка Катића, Васу Чарапића, Симу Марковића, Бушу Вулићевића, Младена Милованића, Милоја Петровића Проту Матеју Ненадовића, Лазара Мутапа, Станоја Главаша, Радича Петровића, Радисава Јелечанина из Матаруга поведе са собом у напад на Карановац.

Дан пре, 16 јуна по старом календару, није било борби. Тога дана капетан Радич Петровић вршио је последње припреме. Устаничка војска очекивала је драгачевске устанике, којима је командовао прота Илић—Гучанин.

ИЗГЛЕД КАРАНОВЦА

Према опису Боже Грујовића са северне стране Карановца велика мутна Морава и брдо Каминора штитили су варош. Са јужне и источне стране брз и бистар Ибар опкољавао је Карановац, тако да га је било лако бранити, а врло тешко нападати. Скоро је немогуће заузети га без артиљерије. Град је имао око 700 кућа са пространим вртovima пуним цвећа. Идући према Новом Пазару, уз Ибар са једне и друге стране било је пуно воћњака. Око брда су утвр-

ђења са пушкарницама. Са три стране била је равница. На источној страни простирале су се непрегледне ливаде.

НАПАД НА КАРАНОВАЦ

Седамнаестог јула капетан Радич Петровић са војском кренуо је од Мораве ка Карановцу. Прво је напшао на Турске претстраже и растурио их. Лазар Мутап са Чачанском војском такође из истог правца ступа у акцију и у једном двобоју уби једног Турчина. У том сва војска приђе граду и Карановац би опкољен са свих страна.

Карановачки Згура Мехмед ага пошао је у сусрет Устаницима да их омете у опсади, али убрзо би убијен. Устаници му отсекоше главу и бацше на рогове једној црној крави која отрча у Карановац. Крва је помамно јурила улицама града, а Турци видевши Згурину главу почеше да беже у паничном страху.

Тога дана увече сазнало се, да се у Карановцу налази и Турска војска из Новог Пазара.

Карађорђе нареди секретару Воји Грујовићу да одмах пошаље писмо Новопазарском паши Ферхатагићу, да одмах изведе своју војску из Карановца и да му нагласи да није паметно што се меша у послове другог пашалука.

Колике су биле снаге Српске устаничке војске на Карановцу не зна се тачно, али се верује да је било око 6.000 војника, који су били слабо наоружани. Од артиљерије они су имали само један топ а коњаника је било око 1.000.

Војска је извршила јуриш на Карановац не чекајући одговор из Новог Пазара.

Турке су почела обасипати ђулад из устаничког топа. Прота Матеја Ненадовић у својим мемоарима Карановачке битке каже: »Ту је било ђулета сумпором и смоковом жицом обавијени, ту је било са ковачким меховима усијати грожђа, најпре по фишек земље набијемо, тако вруће гвожђе у топ«. Тако је Карановац одмах почео да гори. Напад је вршен до касно у ноћ, а сутрадан, око подне устаници ударише одлучујући јуриш, али наиђоше на јаки отпор Турака. У овом јуришу погине мно го Устаника, а још већи број рањених. У моменту када су Устаници сакупљали мртве и рање-

не, паде јака киша и они морадоше да се повуку.

Карађорђе нареди Радичу Петровићу да и даље држи опсаду и он са већим делом војске прегрече преко Мораве. Карађорђе је увидео да се једним топом не може, заузети утврђени Карановац.

Радич Петровић 23 јуна запали све воденице на Ибру и са драгачевском војском опет стеже обруч.

Сутрадан стигоше делегати из Новог Пазара од паше Ферхатагића, који донеше поруку Новопазарским Турцима, да се никако не боре против Устаника. Делегати су хтели да ступе у разговор са Карађорђем да би им он обезбедио повлачење из Карановца. Карађорђе дође са још 2.000 војника, два велика топа, и доста муниције, барјаком и пуно добоша. Он је одмах ступио у разговор са Турским делегатима и поставио им услове: Да му Турци врате дугачку пушку коју су му у једном боју запленили, 15 добрих коња, а за њега лично најбољег ага. Пре говори су вођени два дана и најзад Турци све дадоше, али уместо коња дадоше паре.

Двадесет деветог јуна 1805 године, хроничар Воја Грујовић је забележио; »Пробуди се леп дан,

али јешче лепши логор, свуд ватре гореју, свуд се јагањци пеку, све је весело.«

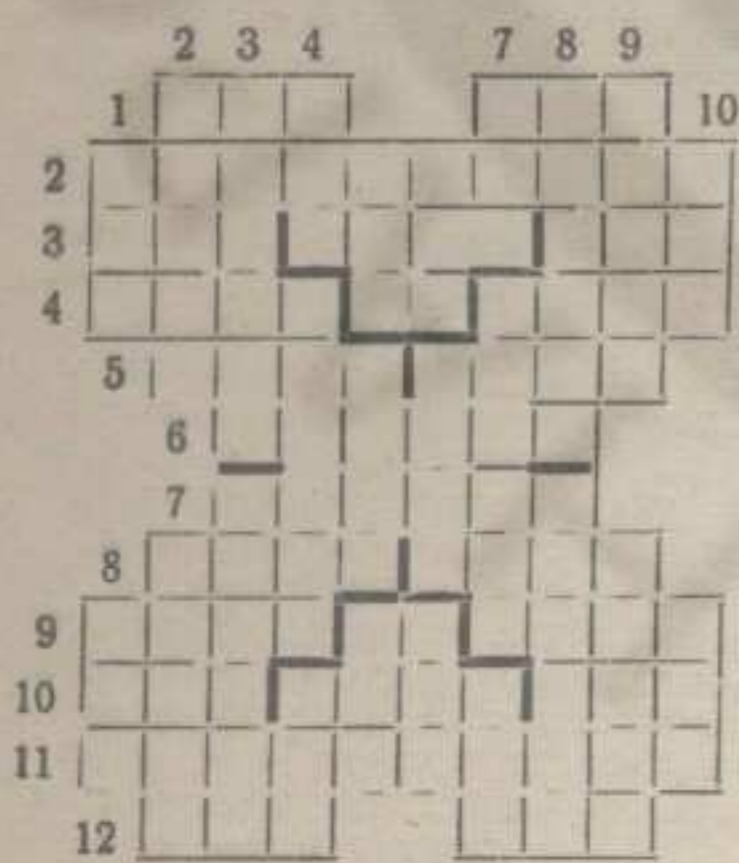
У девет часова истог дана Карађорђе уђе у опустели Карановац и скоро га потпуно спали, па чак и дамије.

Карађорђе постави за првог капетана кнежевине Карановачке Радича Петровића, који је уствари био начелник Српског устаничког штаба. У Карановцу је Радич Петровић доживео прво разочарење. По причању Карађорђевог буљубаше Петра Јокића пред 7.000 војника, Карађорђе је испребијао Радича лемезом и одузео му војводство, зато што је испричао нешто из својих ранијих односа са Карађорђем.

Карановац, о коме је било речи до спаљивања, био је где се данас налази Сијаће Поље.

Када је Карановац спален, Карађорђе је наредио становницима да изађу на брег и да се тамо нацеле. То место где су се они населили је данашње Краљево. Урош АНЂЕЛКОВИЋ

Укрштене речи бр. 40

стративној струци; 12) оружани сукоб — отац (старословенски).
УСПРАВНО: 1) раније сведок при венчању; 2) књижевно дело — наша новчана јединица; 3) нереди — река у Јужној Америци; 4) врста песме — један занатлија (множ.) — морски сисар; 5) назив — једна биљка — тешко оружје; 6) земљани лонац — пласт житарице — врста ноја; 7) печат — персиски бог мрака — нема; 8) планински венац у Бурми — планина у Малој Азији; 9) тропски орах — град у Турској; 10) поруб — спис.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ БРОЈ 39

ВОДОРАВНО: 1) доњи део посуде — индустријска биљка; 2) наш недавно преминули сликар; 3) оквир — река у Азији — патуљаста афричко племе; 4) име познатог француског реалисте — врста песме — стара мера за тачност; 5) канал за наводњавање — карст; 6) марка масти за обућу; 7) држава у Америци; 8) женско име — део чизме; 9) проналазач радиума — слово латинице — женско име; 10) река у Босни — запета — тешка болест; 11) звање у администрацији; 12) Бор — Ака; 2) велеријана; 3) Ири — мула-мак; 4- дева — ми-сено; 5) Лепа — »Зора«; 6) Рамена; 7) кратак; 8) План — Атос; 9) алат — ер-Апач; 10) лив — Емил-ари; 11) авијатичар; 12) Ара — Лич; УСПРАВНО: 1) вид — ала; 2) барел — »Плива«; 3) ливер — клавир; 4) Рем — апарат-еја; 5) рум — аван-Ема; 6) или — Зета-рит; 7) аја — соната-Лил; 8) камера — копачи; 9) Анана — сарач; 10) ако — чир;

Мали огласи

Захваљујем Синдикалној подружници Фабрике вагона на указаној помоћи приликом лечења и сахране мога супруга Милана Јефтовића.

Захваљујем свим пријатељима који су узели учешћа приликом сахране мога мужа. — Удова Нада Јефтовић.

Најлепше захваљујем колективу Градске болнице у Новом Пазару који је преко своје делегације уручно новогодишње поклоне деци њиховог умрлог друга Војислава. — Зорка Ђурковић — село Кућани код Рашке.

КОНКУРСНА КОМИСИЈА ШУМСКОГ ГАЗДИНСТВА Краљево расписује

КОНКУРС За пријем у службу

1. ЈЕДНОГ ДАКТИЛОГРАФА Конкурс остаје отворен до пуног радног места.

ИСПРАВКА

У нашем листу »Ибарске новости« од 18 децембра 1959 године под насловом »Пословање земљорадничких задруга«, погрешно је уписано да Десанка Букумира из Коначева дугује земљорадничкој задрузи БогUTOвац 23.065 динара, а треба да стоји дугује Десанка Букара, из Краљева, што се ово

ПРОДАЈЕМ кућу усељиву и један хектар земље. — Михаиловић Радоје, радник — Рагина.

ПРОДАЈЕ се собни намештај: два шифонера, две нахтасне, два кревета са мадрацима и један креденац. — Фазлић Редо, Нови Пазар, ул. 28 новембар бр. 162.

ОДРИЧЕМ се сина Миленка. Дуге учињене на моје име не признајем. — Момир Томовић — Вићановац.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ обратити се у Курсулиној број 38. — Краљево.

МЕЊАМ СТАН у улици Кидричевој број 69 од два одељења и шупе за већу собу или два мања одељења. — Љубинка Станковић — Краљево.

МЕЊАМ трособни стан у Мостару за одговарајући у Краљеву или мањи. Обратити се Петрић Милијану В. П. 2895 — Краљево.

КУЋНА ПОМОЋНИЦА потребна одмах. — Инж. Јовановић, Пољопривредна школа — Краљево.

ПРОДАЈЕМ њиву на месту званом »Ада« у жичком пољу, величине педесет ари.

Спасојевић Славко, Жича

ПРОДАЈЕМ кућу, (соба, кујна и претсобље и летња кујна) усељива, цена повољна у улици Драгише Мишовића број 8.

Цветко Живковић, војскара Краљево

ИЗГУБИЛА сам ташну са инваљидским документима на име Марије Гавриловић, Београд ул. Ко سماјска бр. 13. Молим налазача

ОДРИЧЕМ се синова Љубише и Слободана. Дуге учињене на моје име не признајем.

Нешовић Бојана из Краљева

ОБАВЕШТЕЊЕ

На подручју Краљева, Рибнице и Матарушке Бање димничарску службу ће обављати искључиво Комунално предузеће »Чистоћа« Краљево.

Све наплате за чишћење димњака вршиће се само преко инкасијске службе Комуналног предузећа »Чистоћа« од 1 до 15 за протекли месец.

Сва обавештења преко телефона број 273.

ИЗ Одељења за комуналне послове НОО-а, Краљево

ХИГИЈЕНСКИ ЗАВОД У КРАЉЕВУ

расписује

КОНКУРС

За пријем у службу

ДВА МЕДИЦИНСКА ХИГИЈЕНИЧАРА

са одговарајућом стручном спремом за рад на сузбијању маларије.

Плата по закону о Јавним службеницима.

Конкурс траје до попуне радног

ХУМОР

ПРОФЕСОРСКА ПОСЛА

Француски професор Н. при поласку од куће стави на врата следећу педулу:

»Професор Н. није код куће«. После четврт сата сети се да је заборавао наочаре и врати се. Међутим на улазу спази ону педулу.

НЕ КОШТА НИШТА

Туриста дошао до обале једне врло брзе реке, која има велике матице. Он угледа човека покрај чамца и запита га:

— Колико стаје превоз чамцем на другу обалу?

— Ништа не стаје, пријатељу.

ИСПРАВКА

У нашем листу »Ибарске новости« од 18 децембра 1959 године под насловом »Пословање земљорадничких задруга«, погрешно је уписано да Десанка Букумира из Коначева дугује земљорадничкој задрузи БогUTOвац 23.065 динара, а треба да стоји дугује Десанка Букара, из Краљева, што се ово

СПОРТ

НА ТЕМУ — „РАДНИЧКИ СПОРТ
У КРАЉЕВУ ИЗМЕЂУ ДВА РАТА“»НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДРУГОВИ ДА ВИ
БРАНИТЕ И БОЈЕ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ«

Наслов »Раднички спорт у Краљеву између два рата«, који је објављен у прошлом броју нашег листа, наишао је на велико интересовање наше читалачке публике. Један читалац који је пре рата играо у »Омладинцу«—клубу напредне омладине Краљева — жели да својим написом, на исту тему, оживи један велики тренутак из историје свога клуба, која у исто време претставља део историје напредне омладине Краљева, која је чувајући интересе прогресивних снага у земљи, умела да у спорту покаже сву хуманост и виталност.

Доносимо његов напис у целини.

У сали бившег хотела »Београд« окупили су се сви играчи и функционери С. К. »Омладинца«, како би се одредио састав тима за прву званичну утакмицу. Противник је био врло добра екипа »Железничара« која је недељу дана раније формално прегазила тада чувени тим »Ибар« са 3:0. Овај резултат, као фудбалски квалитет нашег противника, очито су говорили да не можемо ни мислити о неком успеху, поготову што нисмо располагали са баш најквалитетнијим играчима и што смо били искушење млади и без искуства погреб за све психичке и физичке напоре једне такве утакмице.

После краћег саветовања, тренер Јоже Шпрајц је одредио једанаест играча који ће играти. Погледао сам остале другове који ни су били узети у обзир за ову утакмицу. Ниједне речи негодовања, ниједан гест реакција на одлуку тренера. Сви су они ово примили као најправилније решење, убеђени да су изабрани моментално најбољи да бране боје »Омладинца«.

Само што смо се спремили за одлазак на игралиште, наишло је неколико познатих другова. Један од њих, касније сам сазнао да је то био друг Раде Вилотијевић, за моли нас је да причекамо један тренутак, речима: »Другови, нећу дуго да вас задржавам. Хтео бих да вам само пренесем поруку свих напредних људи овога града. Ви сада идете да се у спортској борби огледате и да покажете не само своје фудбалско знање и лик правог спортског борца. Не заборавите ниједног тренутка да се не борите само за боје свога клуба, већ да уједно браните боје радничке класе овога града.«

Ви сте њихови претставници. Другови, не заборавите то ниједног тренутка!»

До тога тренутка смо се осећали готово само као фудбалски изабранци »Омладинца«, али су ове речи деловале као велико и топло поверење, које нас није напустило до последњег звиждука судијине пистаљке тада, па ни до последње утакмице нашег клуба, одигране 22 јуна 1941 године.

Никада до тада игралиште није било пуније света. Они који су водели тај клуб дошли су да би дали свој удео у тој, за нас великој спортској свечаности. Изашли смо на игралиште бурно поздрављени од гледалаца, у новим штрафасто црвено-белим дресовима и новим копачкама које су нам купили другови радници. На свим играчима се примећивало велико узбуђење.

Утакмица је почела. У почетку се нисмо баш најбоље снашли. Дали је то било услед наших великих жеља за успехом, или огромне одговорности, не знам, али чиње ница је била ту: бранили смо се пред разиграним противницима и повремено покушавали да изненадимо Железничаре и да угрозимо њихов гол. Није прошло ни десет минута игре, а сви смо се формално купали у зноју. Подришку наших навијача као да нисмо ни чули. Бранили смо се не помишљајући ни једног тренутка, да слабије фудбалско знање допуњујемо недозвољеним средствима у борби за резултат. Нешто око 15 минута једна брза акција »Железничара« завршила се тиме што је противничка полутка, окренута леђима голу, неодбрањиво шутира ла лопту у нашу мрежу. Док смо се очајни, хватали за главе, наш капитен је пришао играчу који

нам је дао гол и срдечно му честитао на ефектном поготку. Наше навијаче као да ово није збунило. Постали су све гласнији у изражавању помоћи својем клубу. После десет минута противник је постигао и други гол. Били смо очајни. У очима свога суиграча Миле »Штампара« видео сам сузе.

Противник је узимао све више маха. Одуспирали смо се и улагали надровечанске напоре да би до краја првог дела одржали бар овај резултат, што смо и успели.

Чим се завршило полувреме нашли смо се окружени нашим многобројним навијачима. На наше велико изненађење, уместо критике, наишли смо на сасвим супротно реаговање. Другарско и пријатељско одобравање, тапшање по леђима: »Фино, само тако до краја« — биле су њихове речи. Били смо окружени таквом психозом као да смо ми водили.

Почело је друго полувреме. Вероватно зато што више нисмо имали шта да изгубимо, или што је сва психичка оптерећеност отишла са првим полувременом, почели смо полако да се пребацијемо на половину игралишта наших противника и да све више угрожавамо њихов гол. Сада смо ми били тим који је диктирао темпо. Играло се већ преко 80 минута. Једна акција је потекла чак од нашег голмана Мије Сарића. Лопта је ишла са ноге на ногу. Прихватила је наша десна полутка Бора Стефановић и задржавајући је неколико тренутака у ногама, пребацила је Војину Симеонковићу испред кога су се налазила два противничка играча. И данас ми је нејасно како је наш центар-фор за трен ока оставио противнике са собом. Нашао се сам пред голом. Каква шанса!

Гол... гол... гол... Какво одушевљење у публици!

Судија је једва успео да стицна наше одушевљење и да настави утакмицу. Није прошло ни три минута а Срећко Милићевић је појурио за лоптом набаченом из позадине од Личине. Стигао је недалеко од корнер-линије, незнајући вероватно шта са њом да ради, јер смо сви били искушење далеко од њега, да би активно могли да пратимо акцију, пошао је напред пар корака и вероватно понесен инстинктом доброг стрелца, одлучио се на шут. Противнички голман, сасвим разумљиво, очекујући центар-шут, истрчао је неколико корака напред. Лопта је међутим, упућена фелшом, прешла голманове испружене руке, ударила у стативу, прошетала се целом гол-линијом и зауставила се у голу.

Мало је речи којим би се могло описати одушевљење нас и наших навијача. У тренутку када је дат гол у мојој близини није било никога са којим би могао да поделим радост. Незнајући шта да радим од срце скочио сам у једну бару која се налазила у мојој близини.

Крај утакмице. Резултат 2:2. Прилазе нам играчи Железничара и срдечно нам честитају на фер и успешной игри. Ми им се захваљујемо што су и они допринели да једно спортско славље остане незаборавно.

А публика, а ми играчи!!! Да кажем радост, мало је, да кажем одушевљење, није довољно. Можда је најбоље да кажем — другарско, пријатељско и људско манифестовање задовољства, које је биле и више од тога.

Из грла наших раздраганих навијача заорила се песма коју смо тада први пут чули: »Низ планине, реке, стазе, нове путе и богазе, омладинске ноге газе — ево нас...«

Напредни људи Краљева поклонили су нам поверење и изабрали нас за своје претставнике на спортском пољу, на чему смо били поносни. Ти исти људи су нас тог пријатног поподнева, када смо славили не само спортски већ и морални успех, изнели на рукама до свлачионице.

То је била велика присност, подршка, пожртвовање, љубав, другарство и радост какву би желели да и наши наследници доживљавају чешће.

Ивж. Г. РАДОВАНОВИЋ

»СЛОГА« ВЕЋ ТРЕНИРА

Под руководством тренера Хрњичека, фудбалери јесењег првака Крагујевачке зоне отпочели су са припремама за пролећни део првенства. После петнаестодневног одмора играчи »Слоге« су у уторак изашли на први тренинг. На том скупу били су скоро сви кандидати за први тим.

Тражи се тим: Екипа јесењег првака зоне

»ДЕЖЕВА« БЕЗ ПОДМЛАТКА

Подмладак фудбалског тима »Дежева« из Новог Пазара био је нарочито запажен у периоду од 1948—1952 године када је он имао и праву доминацију над својим вршњацима у Србији. Новопазарци су побеђивали најремени раније противнике земље. У Новом Пазару подмладак »Партизана« из Београда тучен је са 5:1; Подмладак »Радничког« из Београда са 7:1; »Сарајева« са 4:2. Успеси су се јављали и у гостовањима. Подмладак »Дежева« није имао озбиљног конкурента у читавој Србији.

Из те младе генерације израстао је касније и први тим, који је успео да постигне висок пласман у такмичарским категоријама. Улазак Дежеве у Крагујевачку фудбалску зону заслуга је младих, талентованих фудбалера из подмлатка.

Све је ово било тако док се водило довољно рачуна о подмлатку.

Данас је међутим другачије. Подмладак »Дежева« уопште не постоји а старији играчи су на измаку својих способности, те постоји бојазност да ће први тим у пролећном делу такмичења показати још слабију форму и да ће резултата тога бити слаб коначан пласман.

Када смо се обратили тренеру првог тима »Дежева« професору Гегич Абдулагу—Дуцету, дугогодишњем првотимцу и одличном фудбалеру и упитали какве се то промене дешавају код Дежеве, одговорио нам је да су на првом месту у питању материјална средства. Специјално у овој години

ОБАВЕШТЕЊЕ ПОТСАВЕЗА

Материјал за пререгистрацију играча, са којом ће ускоро почети, већ је набављен. Обавештавају се клубови да на време подигну сав материјал како би благовремено могли да обаве пререгистрацију својих чланова.

Пекарска задруга — Краљево
Ради попуње радног места

расписује:

КОНКУРС

За шефа рачуноводства Задруге.

УСЛОВИ: Виша стручна спрема са праксом у струци од најмање 5 година.

Плата по тарифном правилнику Пекарске Задруге. Рок подношења молби до 15 фебруара 1960 године.

ни »Дежева« је претрпела праву материјалну кризу. Играло се на неограђеном игралишту, ово због обимних радова на досадашњем стадиону, и тамо су се приходи врло слабо убирали. Они су једва могли да подмире трошкове путовања и основне потребе набавке опреме. Стручном кадру се није могло посветити довољно пажње па отуда и непостојање подмлатка.

Ни Народни одбор није довољно посветио пажњу спорту уопште. Све догађаје биле су само симболичне помоћи од којих се није могло много учинити.

Зато, ако се мисли на квалитет и безболну смену генерација, треба на време обезбедити материјална средства и искористити их за дизање младих снага, оно од чега зависи даљи успех првога тима.

Д. П.

СТОНИ ТЕНИС

Такмичења
у Новом Пазару

На екипном првенству Новог Пазара, на коме је учествовало пет екипа прво место је освојила екипа »Лич«—Гимназија. Друго је »Партизан«, трећа »Рашка«, прва, четврта »Рашка«, друга и пета екипа Осмогодишње школе.

По завршеном такмичењу изабрана је екипа најбољих стонотенисера—јуниора који ће учествовати на јуниорском првенству Србије у Земуну.

Према приказаним играма на првенству града, очекује се да ће Пазарски јуниори достојно репрезентовати свој крај у овом великом такмичењу и у веома јакој конкуренцији.

Д. П.

... и Краљеву

Новоосновано физкултурно друштво »Будућност« из Краљева, организовало је прошле недеље у својим просторијама појединачно првенство града у стонотенису. У такмичењу је учествовало око 30 играча из »Магнохрома«, Фабрике вагона, и кисикане »Гоч«, »Будућности« и средњих школа из Краљева. Елиминациони део првенства одигран је по куп а финални део по бод-систему.

У прилично јакој конкуренцији Прво место је освојио Д. Вукомановић — Фабрика вагона, док су друго, треће, и четврто место освојили са подједнаким бројем бодова Ђуровић и Радосављевић—»Будућност« и Вачковић »Гоч«.

Чланови младог друштва »Будућност« пријатно су изненадили организацијом и суђењем које је било на завидној висини.

Д. МАРКОВИЋ

ПОЧЕЛИ РАДОВИ НА ПРЕУРЕЂЕЊУ
ИГРАЛИШТА У КРАЉЕВУ

Љубитељи фудбала у Краљеву биће свакако пријатно изненађени када сазнају да је Комунално предузеће »Чистоћа« преузело бригу око спортских терена у Краљеву, и да је већ почело са преуређивањем »Слогиног« игралишта. Очекује се да ће до почетка првенствене фудбалске сезоне овај терен бити сасвим способан за одигравање утакмица.

Како смо обавештени ускоро ће почети и радови на довршењу Градског стадиона, који треба да служи за одржавање већих спортских приредби. У следећем броју даћемо краћи осврт на тему: Спортски објекти Краљева.

На слици: Део недовршених трибина Градског стадиона.

АТОМСКИ ЛЕДОЛОМАЦ «ЛЕЊИН» НА ПУТУ ПРЕМА СЕВЕРНОМ ПОЛУ

У Индонезији забрањене окрејне игре зајага

Департаман за просвету и културу Индонезије издао је обавештење о забрани играња рок'н рола, ча-ча-ча, и других модерних игара које се сматрају непристојним. Индонезанској омладини се забрањује извођење ових игара како код куће тако и на јавним местима. У забрани се наглашава да то не претставља одбацивање европске културе и уметности а поготову не балета и опере. Надаље се у забрани подвлачи да ће Индонезија и надаље поздравити извођење свих фолклорних игара западних народа све дотле док оне не буду претстављале повреду Индонезанске културне етике. Ово исто важи и за класичну музику.

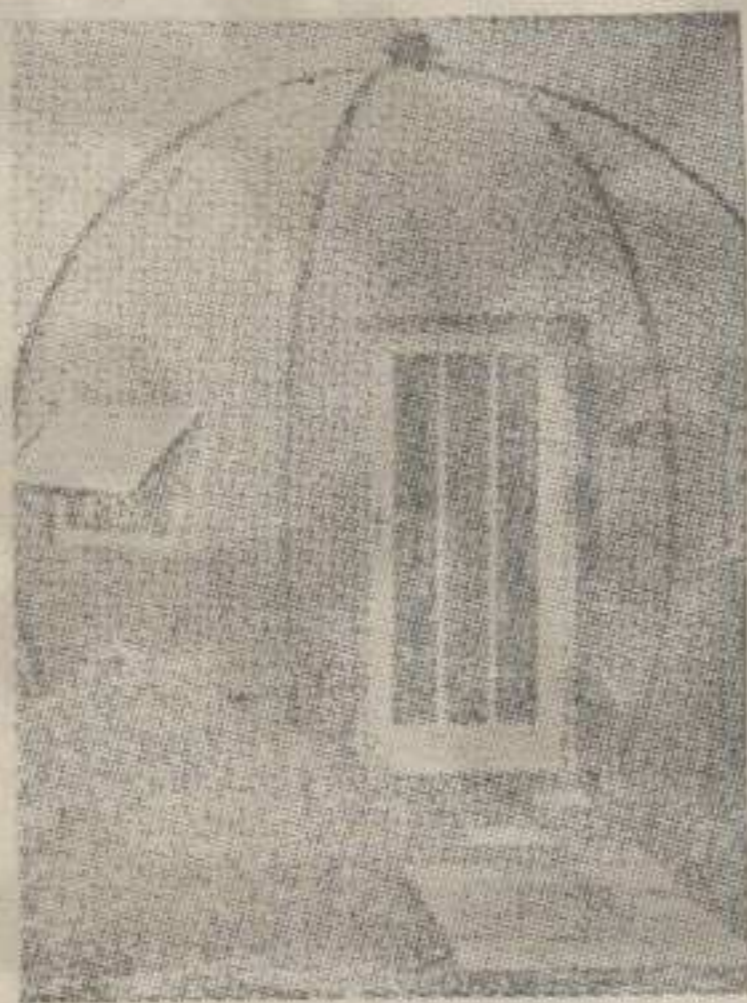
Департаман за просвету и културу у исто време апелује на јавност да помогне напоре који се чине да би се сачувале од заборава и популарисале индонезанске народне игре.

Члан Врховног саветодавног већа и Директор одељења за регрутацију вањне радне снаге. Сујоно Агмо је изјавио да после савета Претседника Сукарна да се одбаде основе стране културе, треба оспорити омладинске организације које ће спроводити кампању против «лудачке западне музике и игара».

Омладина Индонезије, рекао је Сујоно Агмо, која је пре тридесет и једну годину објавила Омладинску заклетву, није се састоја-

ла од омладине са културом рок'н рола, већ је имала сопствену, националну културу која је била индонезанска по карактеру.

КУЋА ОД АЛУМИНИЈУМА

У Америци је недавно конструисана врло практична кућа од алуминијума. Предност куће је, што је лака и може да се расклопи у делове. Врло је погодна да се преноси са места наместо. Поред тога ће на изградња је врло јевтина.

ДОКОНА ПОСЛА

Казалке на сату показале су поноћ. Мирис вруће ракије опио је салу. Најстарији међу ловцима, чика Дача, са обавезним зеленим шеширом, тремо се диже:

— Друови ловци, следећа тачка дневног реда је печено прасе. То је први згодитак наше лутрије. Спонтано је одјекнуо плесак.

— Дај амо, прасе! — нареди чика Дача и насмеши се.

Зна он добро. Срећни добитник ће најстаријем ловцу, као што је обичај, поклонити главу.

Ловац који је био задужен да донесе прасе из другог одељења, блед као крпа, са грашкама зноја на лицу, стаде пред Дачом и једва изусти:

— Нестало прасе!

У сали прсну смех.

— Није данас први април, — дрмну га неко за рукав.

— На часну ловачку реч, — промуца задужени друг.

— Прасе овамо! — дрекну срећни добитник. — Ја сам га добио!

Узалуд. Прасета није било. Остао је само отворен прозор кроз који је умакао «срећни добитник».

Тако је било те године. Тако се догодило друге, треће...

У Рашки је настала једна традиција. Ловци сваке зиме приреду забаву. И лутрију. И прасе. Али, као по неком неумитном закону, група младића редовно украде прасе. И ловци и «срећни добитник» остају кратких рукава.

После месец два сазна се како је нестало прасе.

Ловци су озлојеђени.

Ове године одлучили су да прекину традицију.

Са двоцевком држаће почасну стражу прасету. Ко се примакне напуниће му чакшире сачмом.

То је њихов завет.

Али, традиција се тешко слама. Уосталом видећемо!

Н. С.

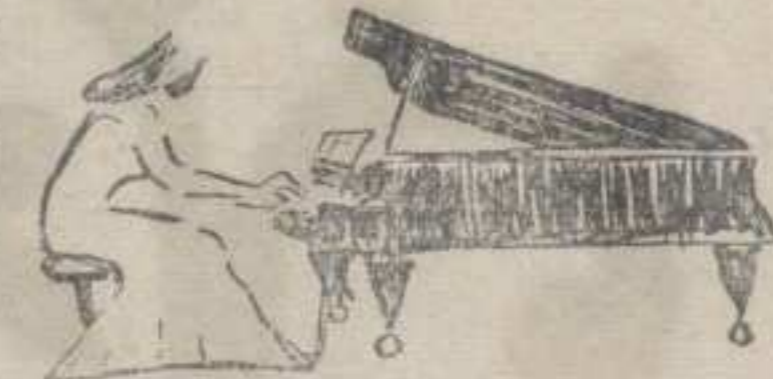
Генијални људи и кава

ВОЛТЕР, француски филозоф написао је негде, да је за шољицу добре каве доста 13 зрна. Од великих личности историје Волтер је био један од највећих љубитеља каве.

ВЕТОВЕН, НАПОЛЕОН, ХАНТ нису могли да раде ако пред њима није била шољица црне каве. Они су били сложни у мишљењу, да кава делује добро, само нека је сасвим црна и без икакве примесе.

БАЛЗАК је знао о кави толико причати, колико и о својим романима, а дневно би попио 60 до 70 шољица каве. У тој страсти за кавом ишао је и у крајност. Пио је каву од бираних зрна, за којом је од времена на времена јурио по свим париским радњама.

Лекарским прегледом који је извршен непосредно иза тако дугог музицирања код Стрикленда, нису установљене никакве физичке промене.

Рекорд у непрекидном свирању на клавиру

Ево једног рекорда кога је поставио човек. Реч је о енглеском инжењеру Сенди Стрикленду који је поставио нови светски рекорд у свирању на клавиру, свирајући непрекидно пуна 134 часа.

Ранији светски рекорд држао је Шкотлањанин Глен Деил који је непрекидно свирао 133 часа.

Стрикленд је поставио свој не обичан рекорд у сали биоскопа у месту Хертсгеј (северна Енглеска), пред многобројном публиком. После овог наступа он је склопио уговор за наступ на америчкој телевизији.

ТАЈНЕ КАМЕНИХ ГЛАВА

После више месеци лутања по мору, морнари холандског адмирала Рогевена нашли су 5 априла 1722 године на копно — мало острво у Тихом Океану. Тога дана био је ускрс и морнари су острво назвали — Ускршње.

Још док су се приближавали обали, угледали су диновске камене кипове, који су били укопани у земљу. Они су претстављали попрсје човека сурових црта, које су и најхрабријем морнару уливале страх.

Пошли су да траже воде за пиће. Биљни свет на острву није

био много развијен и, углавном, састајао се од жбуња.

Онда су наишли и на урођенике. Било их је мало, а морнари су касније причали како им је кожа била улепшана неким црвенилом и гетовирана плавом бојом.

ЧУДНИ ОСТАЦИ РАЗВИЈЕНЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

Етнографи су почели да се интересују за Ускршње Острво. Покушавали су да реше његове тајне, али је вероватно да то никада неће бити у стању. Ипак, утвр-

ђене су две чињенице — на Ускршњем Острву некада су живели људи беле расе. Они су били достигли висок ступањ цивилизације, далеко више од онога на коме су се налазили урођеници које су холандски морнари видели на ускрс 1722 године.

Осим диновских кипова, на острву су пронађене и фигуре од охлађене лаве и дрвене плочице на којима су урезани хијероглифи.

Научници мисле да је острво раније било веће, па је тонуло полако, или после неког земљотреса.

ХИЈЕРОГЛИФИ У ДОЛИНИ ИНДА И НА УСКРШЊЕМ ОСТРВУ

На Ускршњем Острву нађене су дрвене плочице са неразумљивим знацима. Оне су од дрвета кога више нема на острву. Претпоставља се да су писци ових плочица пловили морем и донели дрво. Одакле? Вероватно из Индије, са даљине од око 20 хиљада километара. Та претпоставка заснива се на чињеници да је истраживач Џон Маршал нашао у долини реке Инд хијероглифе сличне овима са Ускршњег Острва, и за које се пре Маршаловог проналаска веровало да су јединствени на свету. Ови хијероглифи се читају на тај начин, што се плочица окрене после сваког реда. Редови се читају с лева да десно; други ред почиње тамо где се завршава први.

АНЕГДОТЕ

ОСОБИТО ПАМЋЕЊЕ

Моја Гавриловић, читајући новине Кнезу Милошу, видевши како овај запамти све што му је кад читао упита:

»Како то ви, господару, запаметете све што вам ја кад прочитам? Ја то не могу.«

»Чиниш вољико, ласно је теби. Ти прочиташ, склопиш књигу и велиш: нека стоји, кад затреба, расклопићу и видети шта је. А ја и да расклопим књигу, не видим шта пише, па морам све да држим у памет!«

ЗАР СЕ ТАКО КУЋА ТЕЧЕ

Наш песник Јаза Костић имао је обичај да се шали са својим пријатељима и да се обраћа у стиху. Тако је једном приликом, када је свог пријатеља Др. Симоновића по ко зна који пут, затекао де у једној сомборској кафани пијуца вино и једе рибу, ословио овим речима:

»Зр се тако кућа тече поред смуђа свако вече? Зар се кућа тече тако Поред смуђа вече свако Зар се тако тече кућа свако вече поред смуђа?»

ШТРАУСОВА ДИРИГЕНТСКА ПАЛИЦА

Рихард Штраус имао је обичај да на гостовањима увек узасе понесе и свој диригентски штап. Једном приликом заборавио је да га понесе и то је приметно тек пред почетак пробе. Срећом, на путу спази штап једног капелмајстора, који је нешто пре тога дириговао, али чије дириговање оркестар није нарочито ценио. Онога часа када се Штраус машио руком за штап, солочелиста из оркестра, добади му: — Маестро, не узимајте га, јер нема — ритам!

ИЛИ ОН ИЛИ ЈА

Године 1846 боравили су у Бечу кнез Милош Обреновић, Вук Караџић и владика Петар II Петровић — Његош.

Милош и владика Петар II Његош нешто су се стално препирали. Једном упаде међу њих Вук. Милош му одмах исприча око чега се препиру њих двојица и позове га, да каже ко има право?

— Вук, да не би увредио и једног и другог, а познавајући њихове нарави хтеде их измирити, па поче овако:

»И наша свејетлост има право, па се окрену владичи и дода, «и ваша свјетлост има право.»

»Ружик ти матер, Вуче! Ми обојица не можемо имати право, неголи он, или ја.« Упаде у реч Милош, који није могао слушати дугачко Вуково разлагање.

»БЕСЕЛО« ДРУШТВО

Француски књижевник Александар Дима — Отац вратио се са ручка од неког министра у кафану међу своје друштво. Један од његових познаника упитао га је како се провео.

— Да није било мене, — одговори Дима — смртно би се досађивао!

КРАЈСKE НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза.

Уређује редакцијски колегијум.

Директор и главни и одговорни уредник

ВЛАДИМИР МАРАВИЋ

Уредништво и администрација Краљева, Трг Маршала Тита 14.

Годишња претплата 520 динара,

Полугодишња 260 и тромесечна 130 динара.

Жиро рачун код Комunalне банке 107-70-2-78.

Телефони: редакција 316 — директор 317.

Штампа «СЛОВО» — Краљево

Омладинска број 2.